

STRATEGICKÉ ANALÝZY POTŘEB REZORTU ZDRAVOTNICTVÍ

Budoucnost a udržitelnost
českého zdravotnictví

?

ZDRAVÍ2030

Zdravotnictví 2025

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Institute of Health Information and Statistics of the Czech Republic

Obsah prezentace .... aneb máme budoucnost?

- ❑ Výsledky českého zdravotnictví jsou nadprůměrné
..... zejména v akutní péči

- ❑ Ale demografie, nemocnost a náklady se nevyvíjejí
dobrým směrem..... a nestárne jen populace, ale také
zdravotníci

- ❑ Dokážeme zajistit dostatečné kapacity, zdroje?
- ❑ Dokážeme zlepšit zdravotní stav populace?

Obsah prezentace .... aneb máme budoucnost?

- ❑ Výsledky českého zdravotnictví jsou nadprůměrné
..... zejména v oblasti péče o pacienty

- ❑ Ale demografická struktura a náklady se nevyvíjejí
dobrým směrem..... rostou počet obyvatel v populaci, ale také
zdravotníci

- ❑ Dokážeme zajistit dostatečnou kapacitu, zdroje?
- ❑ Dokážeme zlepšit zdravotní stav populace?

Z čeho se
můžeme těšit

Na co se
nemůžeme těšit

Co dělat, abychom
se mohli těšit více

Analytické studie programu Zdraví 2030:

Budoucnost a udržitelnost českého zdravotnictví

**Výsledky českého zdravotnictví
jsou nadprůměrné**

**..... nejlepší je nemoc nemít, ale když už to
nastane, nemáme špatný příběh (zatím)**

**Z čeho se
můžeme těšit**

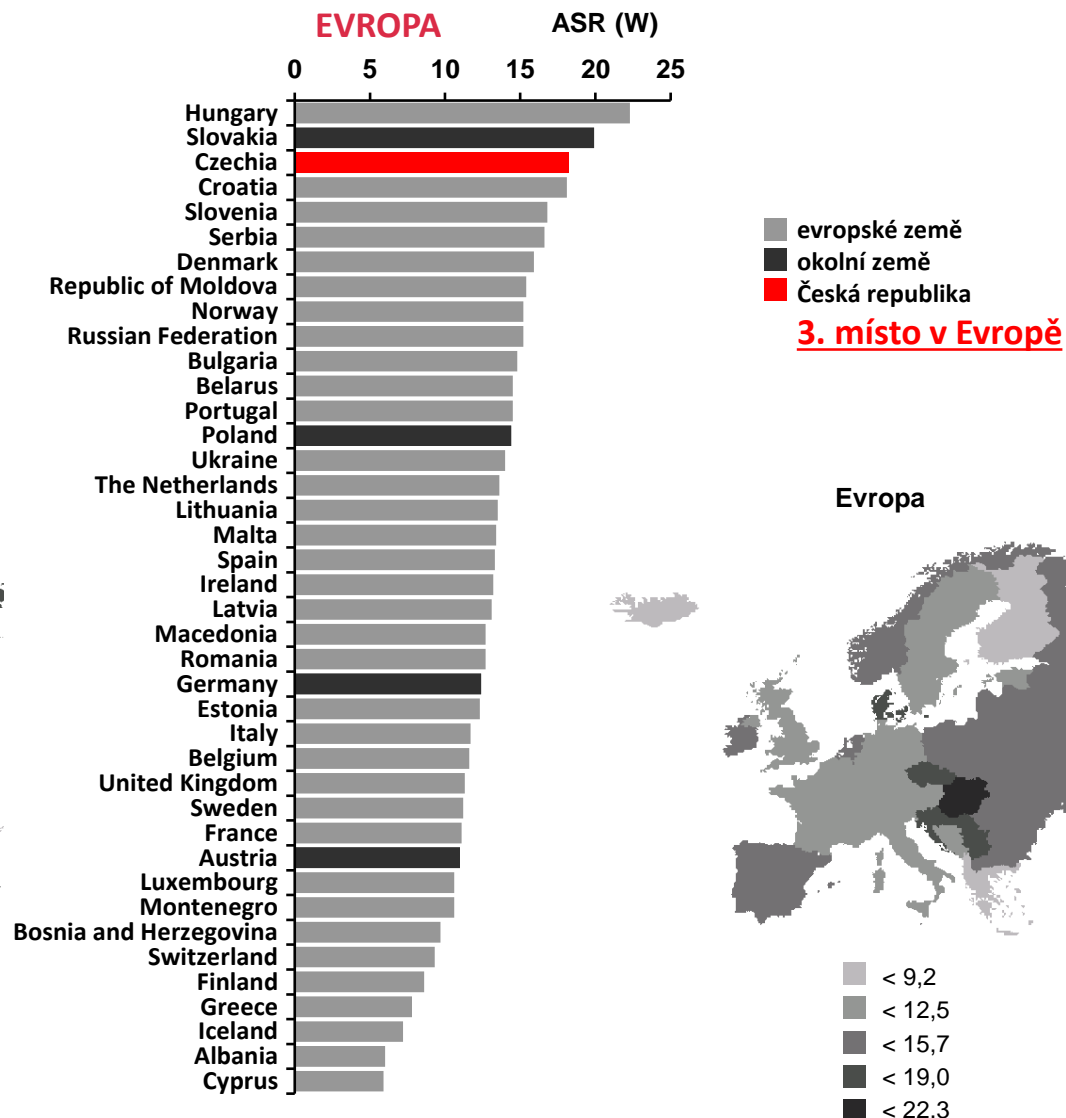
Příběh první

**Nadprůměrné a zlepšující se výsledky péče
o onkologické pacienty**

.... nejlepší je ale nádor nemít!

Mortalita ZN kolorekta v mezinárodním srovnání v roce 2008

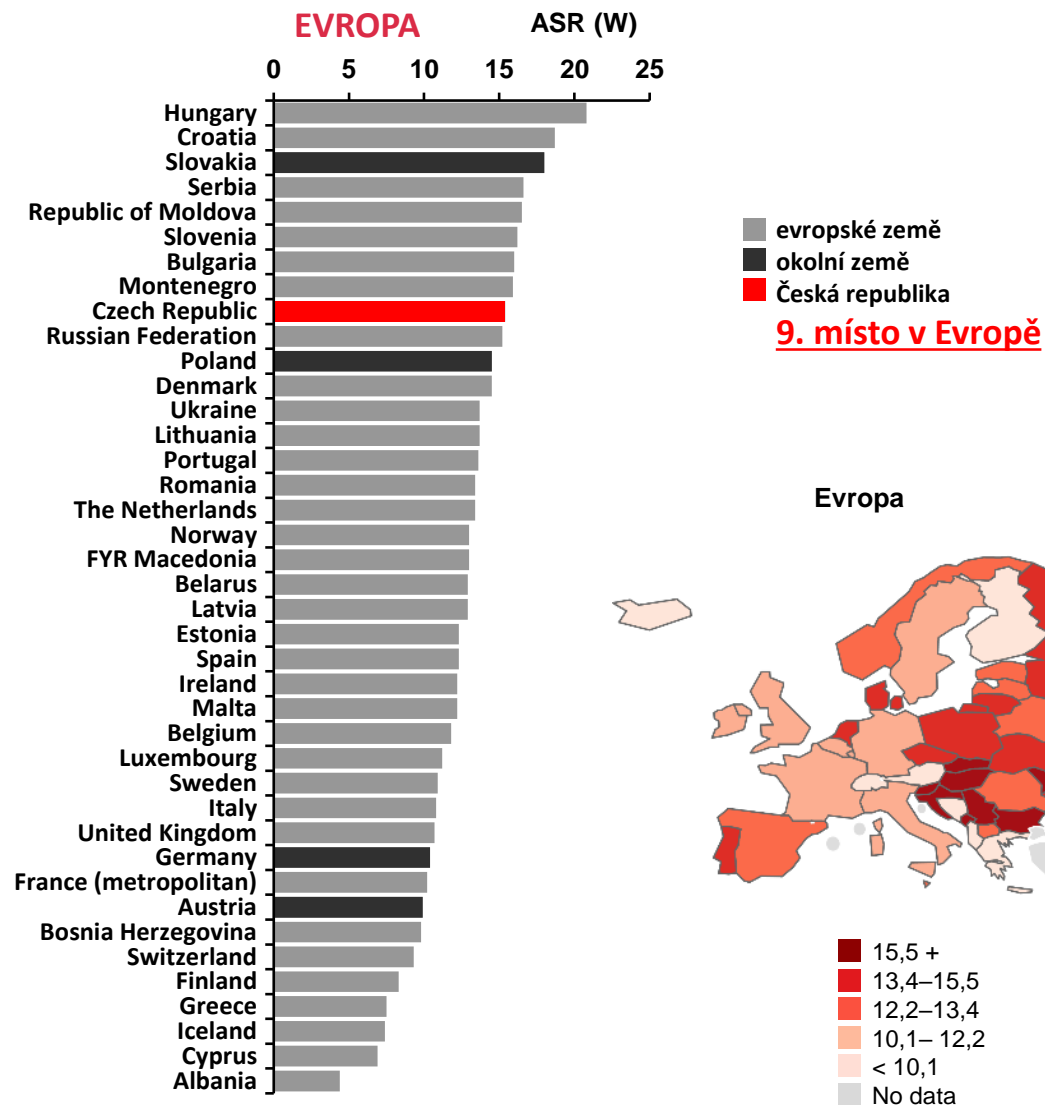
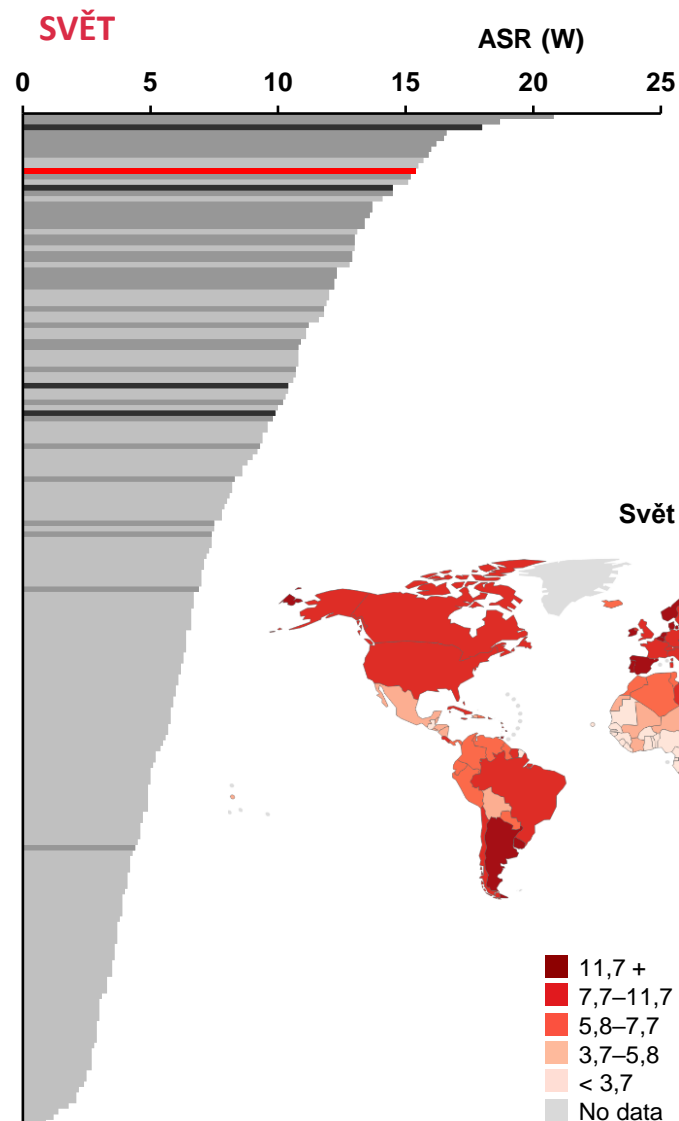
Zdroj: Globocan 2008

ASR (W): věkově standardizovaná mortalita na světový standard

Mortalita ZN kolorekta v mezinárodním srovnání v roce 2012

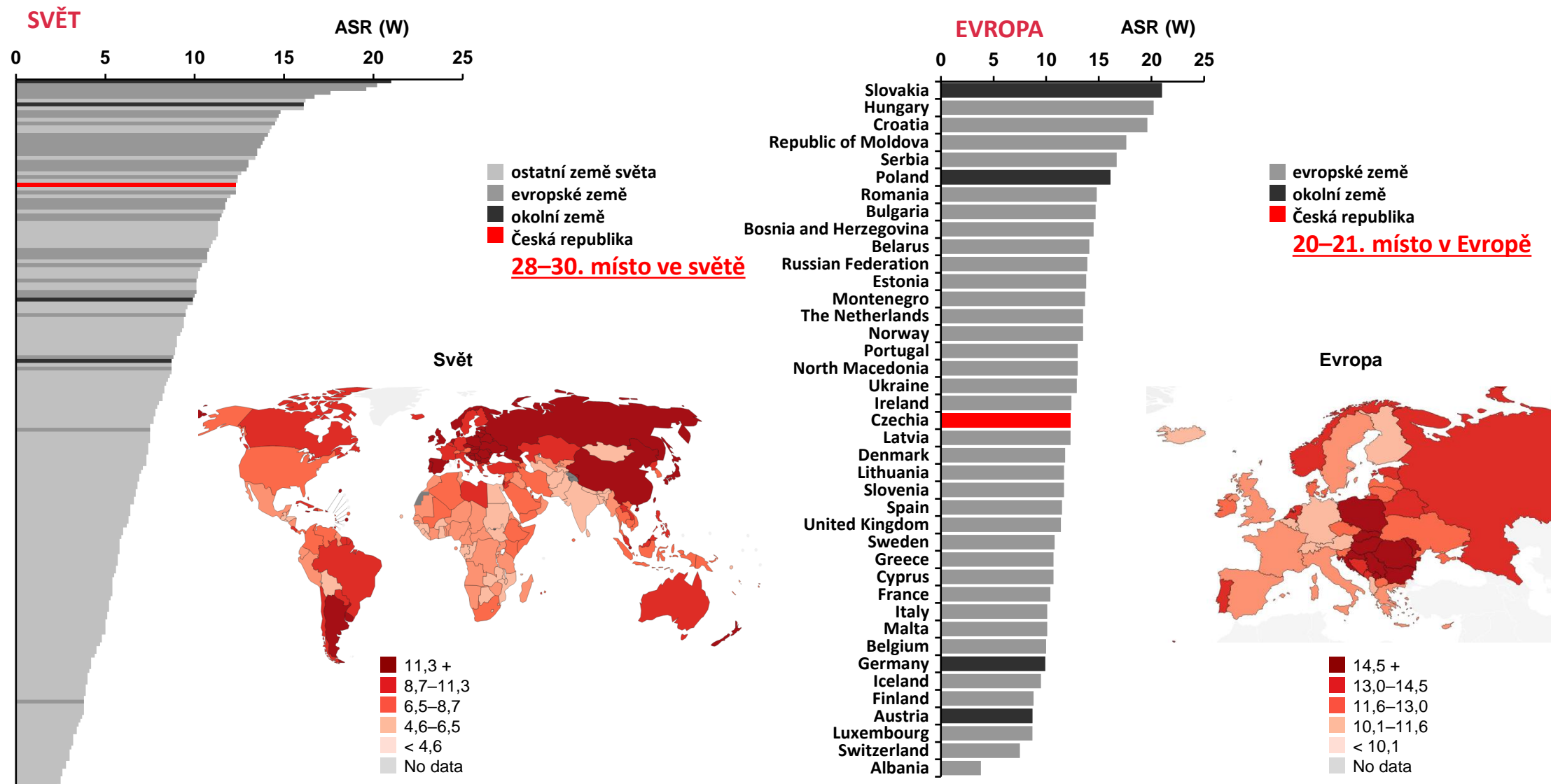
Zdroj: Globocan 2012

ASR (W): věkově standardizovaná mortalita na světový standard

Mortalita ZN kolorekta v mezinárodním srovnání v roce 2020

Zdroj: Globocan 2020

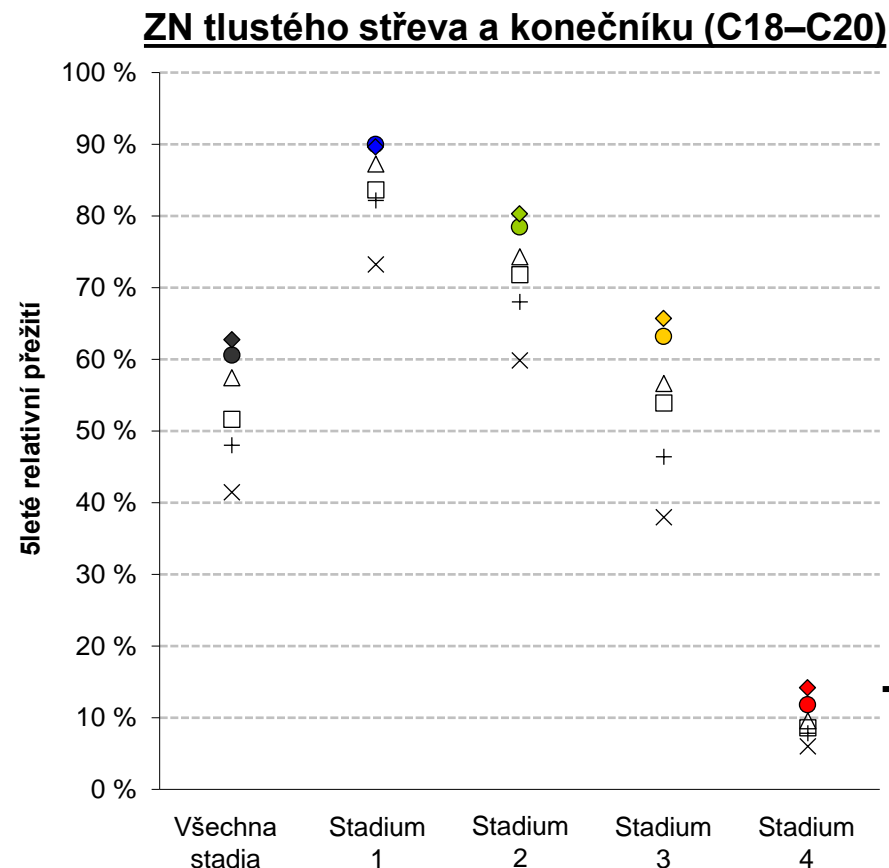

ASR (W): věkově standardizovaná mortalita na světový standard

Vývoj 5letého relativního přežití: ZN kolorekta

Všichni pacienti s diagnostikovaným onemocněním

Uváděné hodnoty 5letého přežití pro jednotlivé diagnózy/stadia jsou věkově standardizovány.

**Rozdíl
75%**

**Ročně cca 3 500
pozdních záchytů
nemoci**

Zdroj: Národní onkologický registr, ÚZIS ČR

MÁME SCREENING ZN KOLOREKTA! -> VÝSLEDKY PROGRAMU

	Rok	Kolonoskopie	Adenomy		Karcinomy	
			Počet	Podíl	Počet	Podíl
TOKS+ kolonoskopie	2006	5 319	1 574	29,6%	335	6,3%
	2007	5 677	1 636	28,8%	337	5,9%
	2008	7 459	2 366	31,7%	445	6,0%
	2009	11 710	3 777	32,3%	598	5,1%
	2010	18 330	6 233	34,0%	829	4,5%
	2011	20 132	7 136	35,4%	734	3,6%
	2012	21 138	7 803	36,9%	776	3,7%
	2013	21 973	8 764	39,9%	819	3,7%
	2014	28 820	11 795	40,9%	960	3,3%
	2015	25 421	10 546	41,5%	879	3,5%
	2016	26 806	10 620	39,6%	835	3,1%
	2017	21 296	9 846	46,2%	735	3,5%
	2018	21 725	9 845	45,3%	729	3,4%
	2019	22 136	10 022	45,3%	788	3,6%
	2020	27 272	12 192	44,7%	833	3,1%
	2021	31 219	14 088	45,1%	885	2,8%
	2022	32 846	14 354	43,7%	852	2,6%
	2023	35 476	16 220	45,7%	876	2,5%
	Celkem	384 755	158 817	41,3%	13 245	3,4%
Screeningová kolonoskopie	2009	1 362	345	25,3%	24	1,8%
	2010	4 411	1 081	24,5%	43	1,0%
	2011	4 577	1 164	25,4%	42	0,9%
	2012	4 496	1 146	25,5%	35	0,8%
	2013	4 970	1 365	27,5%	49	1,0%
	2014	9 313	2 625	28,2%	82	0,9%
	2015	11 924	3 541	29,7%	91	0,8%
	2016	11 447	3 308	28,9%	101	0,9%
	2017	10 770	3 174	29,5%	117	1,1%
	2018	11 224	3 470	30,9%	88	0,8%
	2019	11 475	3 728	32,5%	98	0,9%
	2020	10 639	3 389	31,9%	107	1,0%
	2021	13 200	4 037	30,6%	103	0,8%
	2022	16 540	4 988	30,2%	120	0,7%
	2023	20 259	6 397	31,6%	128	0,6%
	Celkem	146 607	43 758	29,8%	1 228	0,8%
Celkem		531 362	202 575	38,1%	14 473	2,7%

MÁME SCREENING ZN KOLOREKTA! -> VÝSLEDKY PROGRAMU

	Rok	Kolonoskopie	Adenomy		Karcinomy	
			Počet	Podíl	Počet	Podíl
TOKS+ kolonoskopie	2006	5 319	1 574	29,6%	335	6,3%
	2007	5 677	1 636	28,8%	337	5,9%
	2008	7 459	2 366	31,7%	445	6,0%
	2009	11 710	3 777	32,3%	598	5,1%
	2010	18 330	6 233	34,0%	829	4,5%
	2011	20 132	7 136	35,4%	734	3,6%
	2012	21 138	7 803	37,0%	776	3,6%
	2013	21 973	8 764	39,9%	819	3,7%
	2014	28 820	11 795	40,9%	960	3,3%
	2015	25 421	10 546	41,5%	870	3,4%
	2016	26 806	10 620	39,6%	870	3,1%
	2017	21 296	9 000	42,2%	870	3,5%
	2018	21 725	9 000	41,4%	870	3,4%
	2019	22 136	9 000	40,7%	870	3,6%
	2020	27 272	11 300	41,4%	870	3,1%
	2021	31 219	12 800	41,0%	880	2,8%
	2022	32 846	14 000	42,6%	852	2,6%
	2023	35 476	16 220	45,7%	876	2,5%
	Celkem	384 755	158 817	41,3%	13 245	3,4%
Screeningová kolonoskopie	2009	1 362	345	25,3%	24	1,8%
	2010	4 411	1 081	24,5%	43	1,0%
	2011	4 577	1 164	25,4%	42	0,9%
	2012	4 496	1 146	25,5%	35	0,8%
	2013	4 970	1 365	27,5%	49	0,9%
	2014	9 313	2 625	28,2%	82	0,9%
	2015	11 924	3 541	29,7%	91	0,8%
	2016	11 447	3 308	28,9%	101	0,9%
	2017	10 770	3 100	28,8%	110	1,0%
	2018	11 224	3 100	27,6%	110	0,8%
	2019	11 475	3 100	27,0%	110	0,9%
	2020	10 639	3 100	29,1%	110	1,0%
	2021	13 200	3 100	23,5%	110	0,8%
	2022	16 540	4 000	24,2%	110	0,7%
	2023	20 259	6 300	31,1%	128	0,6%
	Celkem	146 607	43 758	29,8%	1 228	0,8%
Celkem		531 362	202 575	38,1%	14 473	2,7%

158 800
adenomů

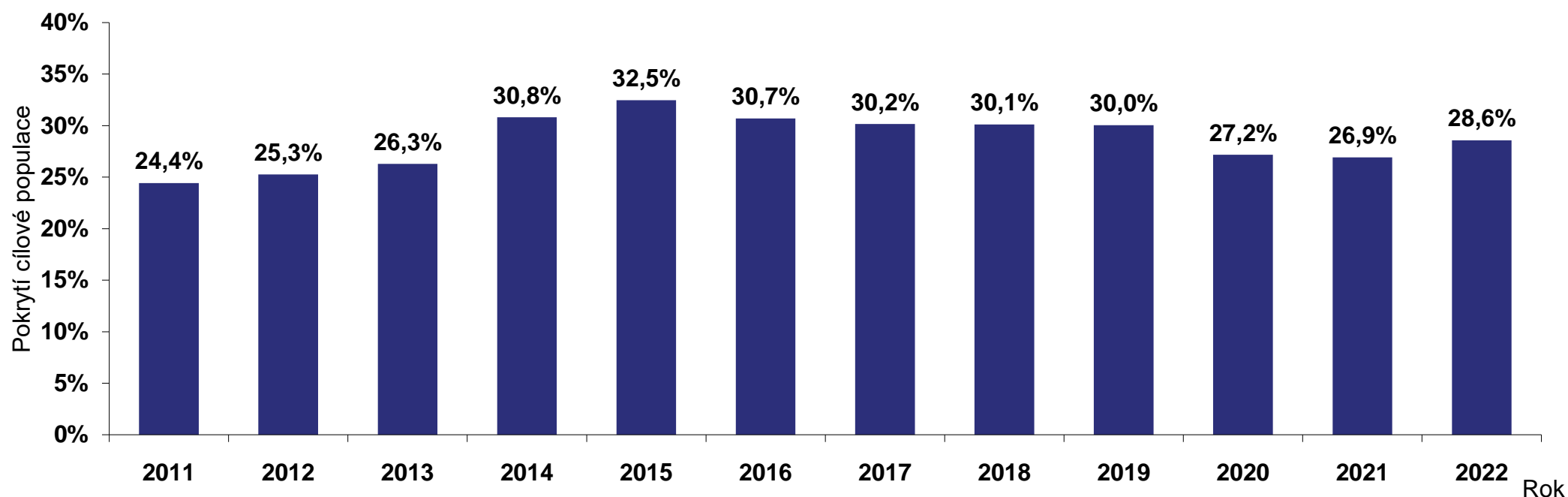
13 200
karcinomů

9 300
adenomů ročně

780 karcinomů
ročně

POKRYTÍ CÍLOVÉ POPULACE SCREENINGEM VE STANDARDNÍM INTERVALU V ČASE

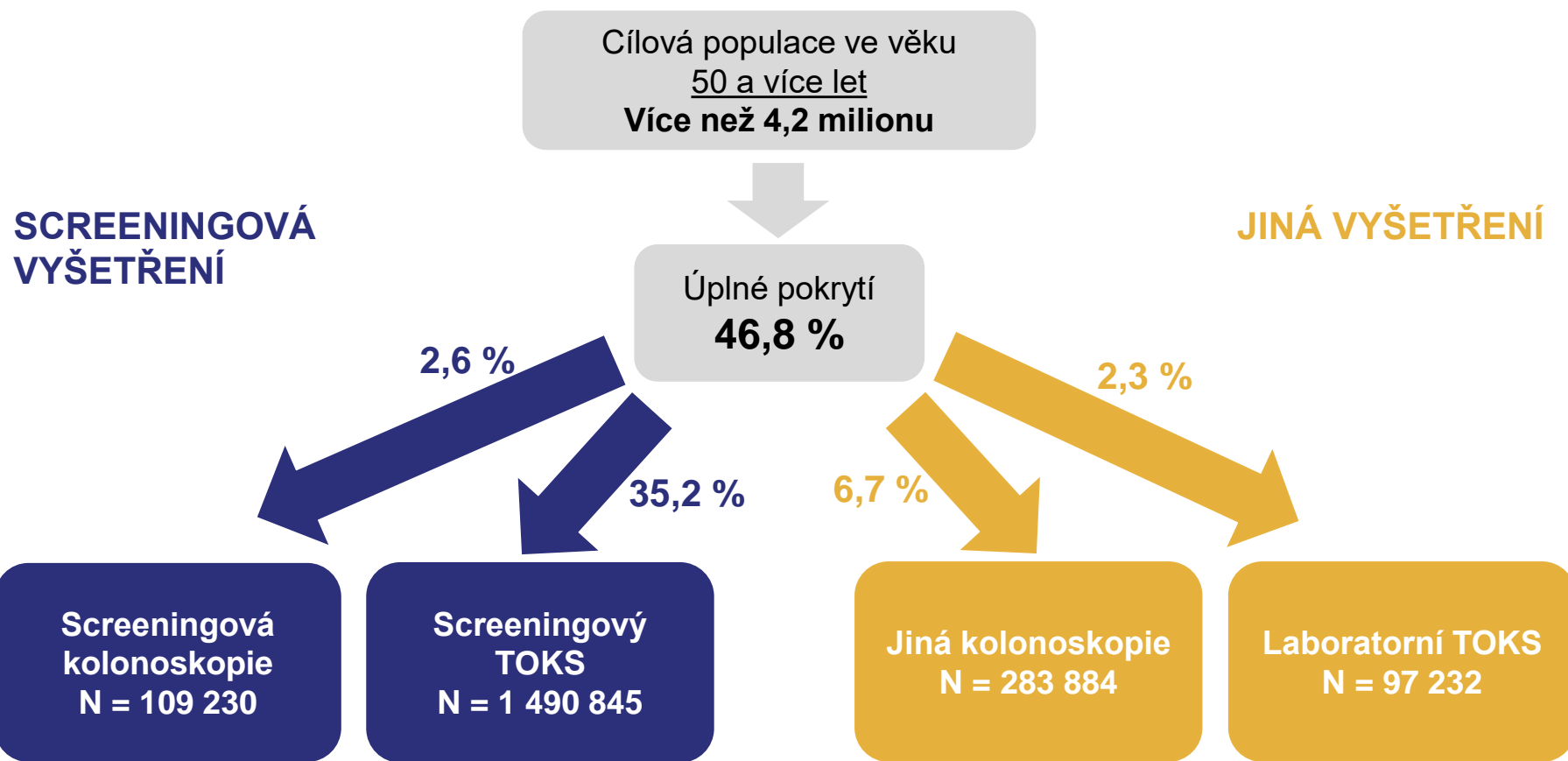
Zdroj: Národní registr hrazených zdravotnických služeb, ÚZIS ČR
Screeningová kolonoskopie (15105; 15107)
Screeningový TOKS (15118; 15119; 15120; 15121)
(muži a ženy, 50 a více let)

Pokrytí cílové populace ve věku 50 a více let vyšetřených screeningovými vyšetřeními v roce 2022: 28,6 %

Indikátor hodnotí podíl osob ve věku 50 a více let (přes 4,2 milionu osob), které podstoupily screeningovou kolonoskopii během 10 let, nebo test na okultní krvácení do stolice během doporučeného intervalu. Osoby, které zemřely do roku, ke kterému je indikátor hodnocen (včetně), nejsou v pokrytí uvažovány. Pokrytí cílové populace dlouhodobě dosahuje 30 %. V roce 2020 a 2021 došlo k poklesu pokrytí z důvodu pandemie onemocnění COVID-19.

ÚPLNÉ POKRYTÍ CÍLOVÉ POPULACE VYŠETŘENÍMI V TŘÍLETÉM INTERVALU V ROCE 2022

* TOS+ kolonoskopie (0,43 %) a diagnostická kolonoskopie (6,28 %)

Úplné pokrytí screeningovými a jinými vyšetřeními cílové populace mužů a žen ve věku 50 a více let dosahovalo v roce 2022 v tříletém intervalu **46,8 % (1 981 191 vyšetřených osob)** – z toho **37,8 % screeningová** a **9,0 % jiná vyšetření**. Přibližně **2,3 milionům osob (53,2 %)** nebylo v tomto období provedeno žádné z výše uvedených vyšetření.

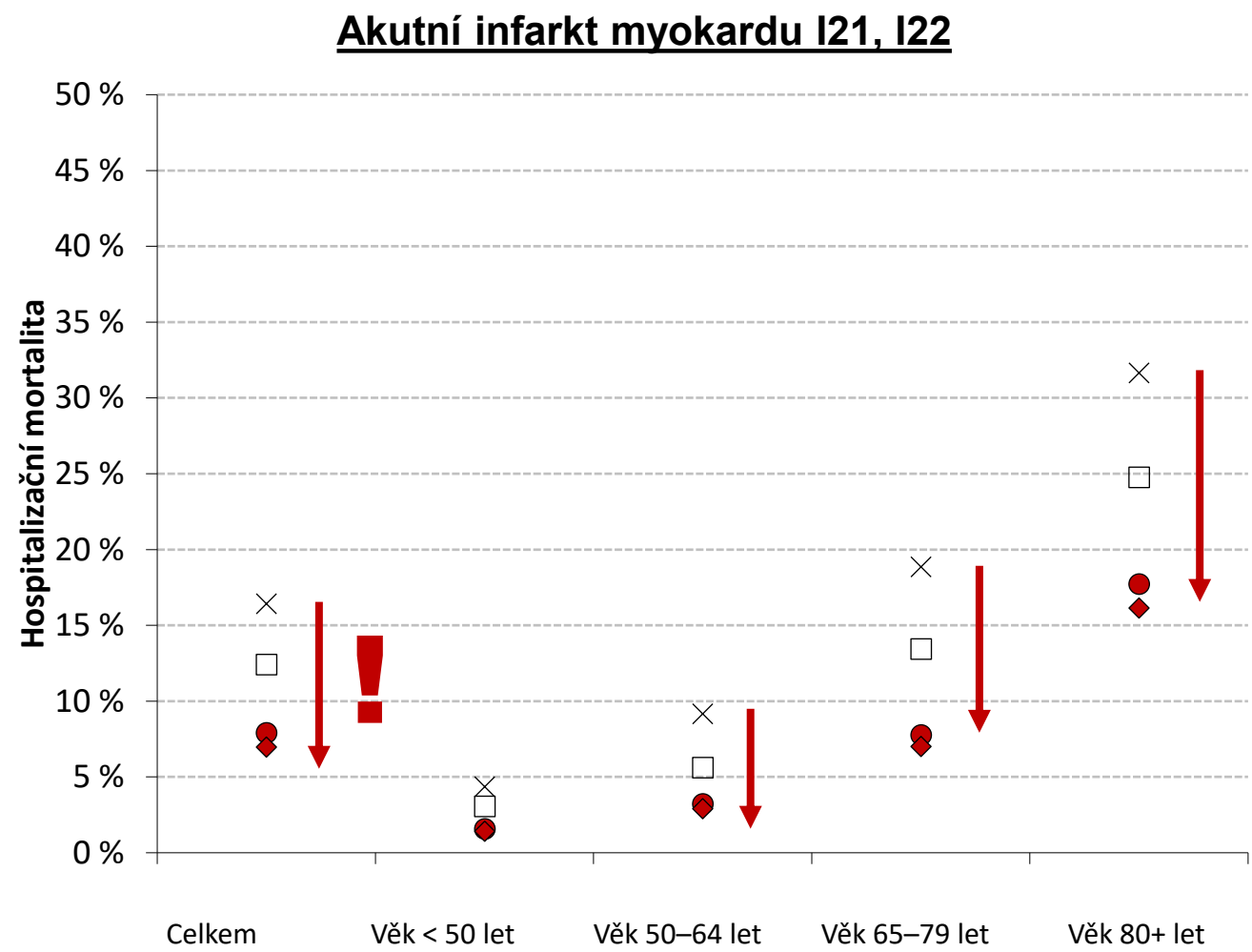
Příběh druhý

**Vysoce nadprůměrné a zlepšující se výsledky
péče o pacienty s kardiovaskulárními (KV)
nemocemi**

.... nejlepší je ale KV nemoci nemít

Hospitalizační mortalita dle věku pacienta: akutní infarkt myokardu

Zdroj: NRHOSP 1994–2022, IS Zemřelí 1994–2022

Hodnocené období:

- ◆ 2020–2022
- 2010–2019
- 2000–2009
- × 1994–1999

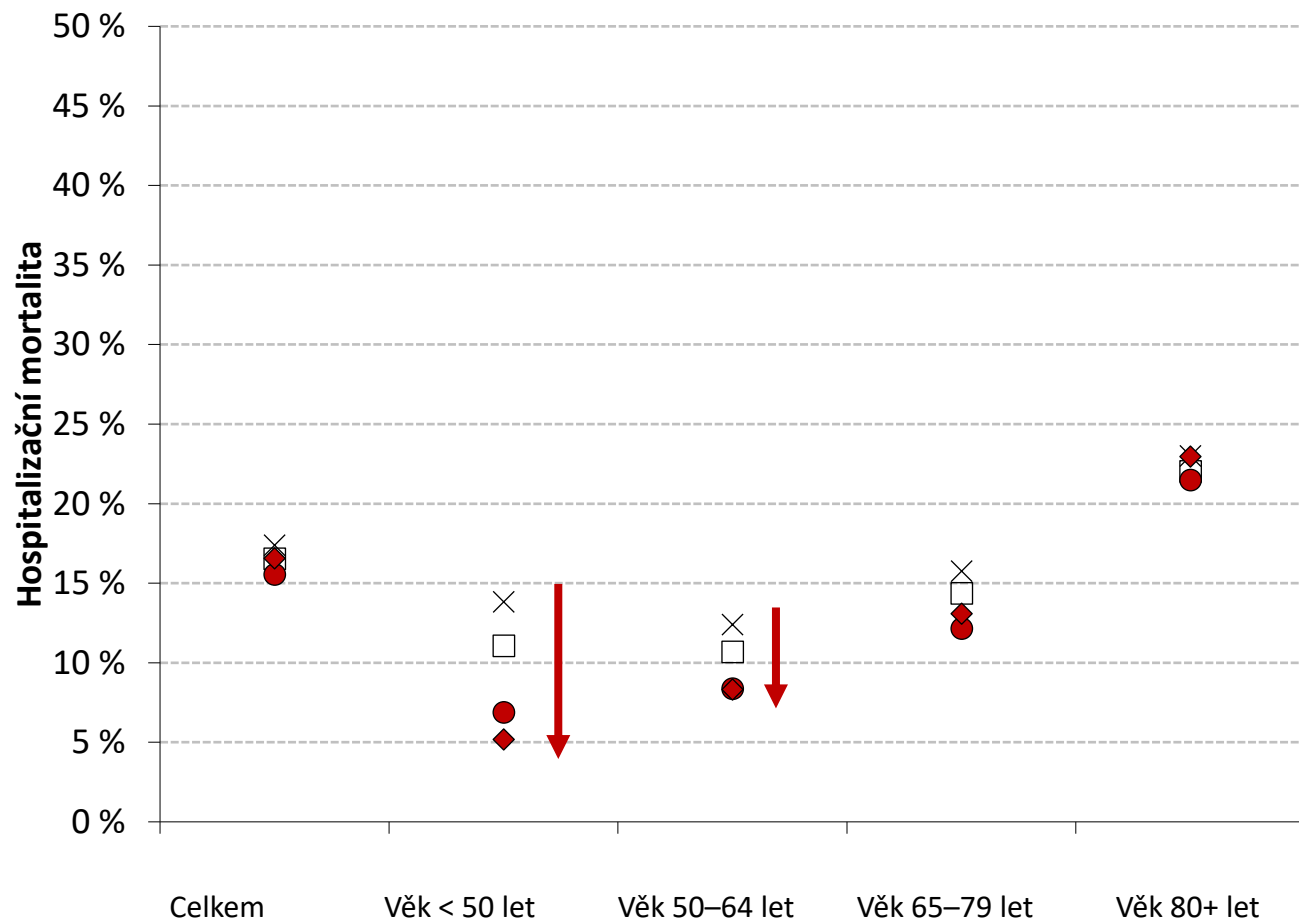
Hospitalizační mortalita	Celkem	<50	50–64	65–79	80+
kohorta 1994–1999	16,4%	4,4%	9,2%	18,9%	31,7%
kohorta 2000–2009	12,4%	3,1%	5,6%	13,5%	24,8%
kohorta 2010–2019	7,9%	1,6%	3,2%	7,8%	17,7%
kohorta 2020–2022	7,0%	1,4%	2,9%	7,0%	16,2%

Počet pacientů/100 tis. obyv.	Celkem	<50	50–64	65–79	80+
kohorta 1994–1999	170,0	26,0	304,2	710,2	932,5
kohorta 2000–2009	146,4	18,9	226,3	543,8	903,6
kohorta 2010–2019	129,1	19,3	203,8	370,8	656,9
kohorta 2020–2022	114,1	20,1	178,2	297,4	483,2

Hospitalizační mortalita dle věku pacienta: srdeční selhání

Zdroj: NRHOSP 1994–2022, IS Zemřelí 1994–2022

Selhání srdce I50

Hodnocené období:

◆ 2020–2022

● 2010–2019

□ 2000–2009

× 1994–1999

Hospitalizační mortalita	Celkem	<50	50–64	65–79	80+
kohorta 1994–1999	17.4%	13.8%	12.4%	15.8%	23.0%
kohorta 2000–2009	16.5%	11.1%	10.7%	14.4%	22.0%
kohorta 2010–2019	15.6%	6.9%	8.4%	12.2%	21.5%
kohorta 2020–2022	16.6%	5.2%	8.3%	13.1%	23.0%

Počet pacientů/100 tis. obyv.	Celkem	<50	50–64	65–79	80+
kohorta 1994–1999	170,0	26,0	304,2	710,2	932,5
kohorta 2000–2009	146,4	18,9	226,3	543,8	903,6
kohorta 2010–2019	129,1	19,3	203,8	370,8	656,9
kohorta 2020–2022	114,1	20,1	178,2	297,4	483,2

Kardiovaskulární onemocnění v ČR: Prevalence pacientů

	2013	2023	% změna
Nemoci oběhové soustavy (I00–I99; bez cévních nemocí mozku I60–I69)	2 231 225	2 699 312	+21%
Hypertenze (I10)	1 764 690	2 177 982	+23%
Poruchy vedení vzruchů, arytmie (I44, I45, I47–I49)	299 170	411 828	+38%
Ischemická choroba srdeční (I20–I25)	510 510	384 671	-25%
Srdeční selhání (I50)	310 397*	374 837	+21%
Onemocnění chlopní (I05–I08, I33–I39)	86 203	110 580	+28%
Cévní mozková příhoda (I60–I64)	32 293	25 067	-22%
Kardiomyopatie (I42)	16 551	19 350	+17%
Akutní koronární syndrom (I21–I22)	19 987	15 795	-21%

*Hodnota z roku 2015 z důvodu komplexní definice vyžadující dostatečnou dobu sledování pacientů

Celková zátěž české populace kardiovaskulárními onemocněními je extrémní a v čase trvale narůstá.

Analytické studie programu Zdraví 2030:

Budoucnost a udržitelnost českého zdravotnictví

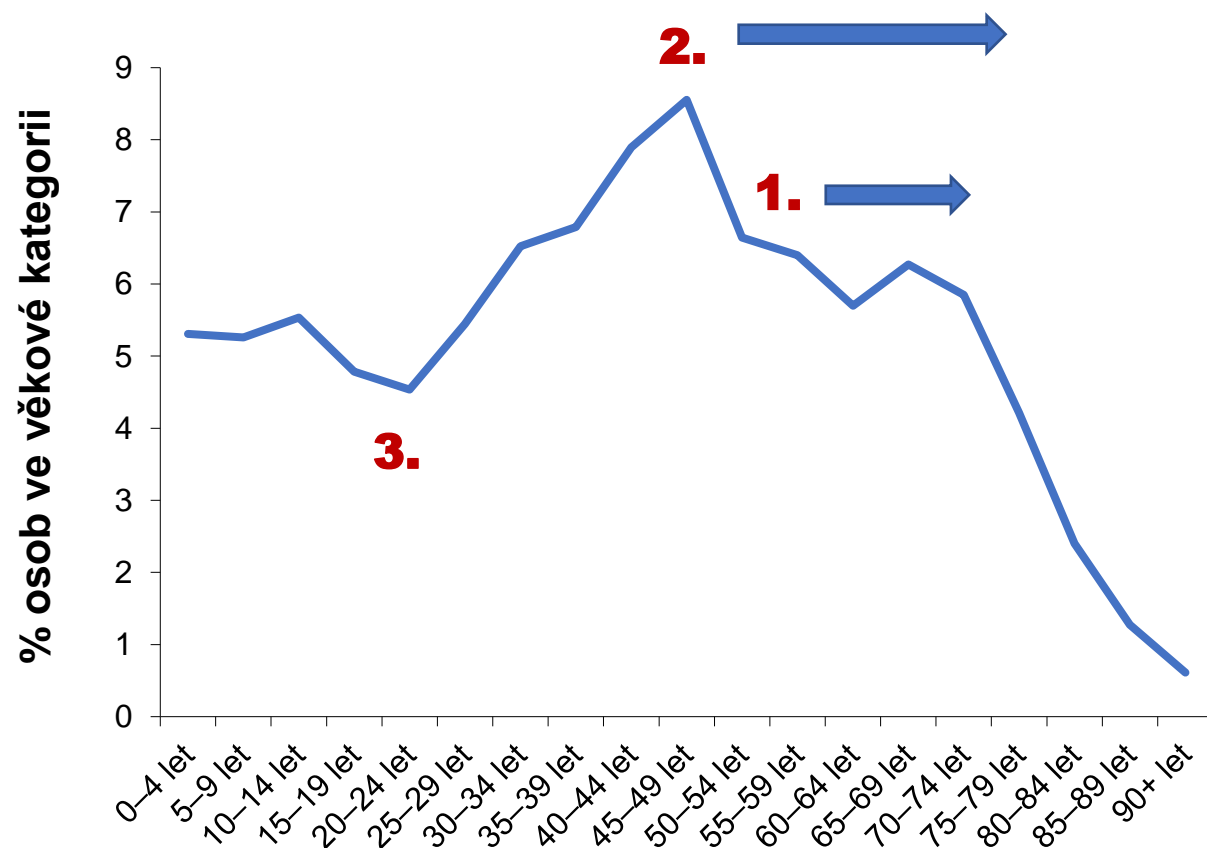

**Neúprosná demografie, nemocnost, náklady
..... na co se musíme připravit**

**Na co se
nemůžeme těšit**

Věková struktura obyvatelstva ČR a její očekávaný vývoj

Zdroj: Český statistický úřad – ISDEM, <https://www.czso.cz/csu/czso/projekce-obyvatelstva-ceske-republiky-2018-2100>

- 1.** Do 15 let očekávaný nárůst nemocnosti v souvislosti s chorobami vyššího věku a seniorů.
- 2.** Do 20 – 25 let prudký nárůst nemocnosti v souvislosti s chorobami vyššího věku a seniorů.
- 3.** Nižší zastoupení mladších věkových skupin jako riziko poklesu porodnosti v následujících 10 – 15 letech.

	k 31. 12. 2020	k 31. 12. 2021	k 1. 1. 2030	k 1. 1. 2040	k 1. 1. 2050
Obyvatelé ve věku 65+	2 158 322	2 169 109	2 403 273	2 698 767	3 075 587
Obyvatelé ve věku 75+	864 727	894 236	1 246 717	1 372 410	1 591 668
Obyvatelé ve věku 85+	203 389	198 475	293 687	470 469	505 383

Statistická predikce prevalence vybraných chorob do roku 2030

Zdroj dat: NRHZS 2010–2021, Český statistický úřad – Projekce obyvatelstva ČR

Metodika: Poissonův zobecněný lineární model, predikční báze 2010–2018

Diabetes	Predikce prevalence (včetně 95% intervalů spolehlivosti)		
	Rok 2020	Rok 2025	Rok 2030
	1 070 075	1 184 812 (1 175 186; 1 194 439)	1 288 600 (1 275 757; 1 301 442)

+ 20% za 10 let

Srdeční selhání	Predikce prevalence (včetně 95% intervalů spolehlivosti)		
	Rok 2020	2025	2030
	361 285	471 406 (448 307; 702 394)	607 518 (577 450; 905 202)

+ 68% za 10 let

Zhoubné nádory	Predikce prevalence (včetně 90% intervalů spolehlivosti)		
	Rok 2020	Rok 2025	Rok 2030
	460 232	522 363 (496 545; 548 481)	584 494 (555 470; 613 719)

+ 27% za 10 let

Alzheimerova choroba	Predikce prevalence (včetně 95% intervalů spolehlivosti)		
	Rok 2020	Rok 2025	Rok 2030
	80 780	120 443 (122 987; 117 899)	174 343 (178 313; 170 374)

+ 115% za 10 let

Výskyt vybraných onemocnění v závislosti na věku v ČR v roce 2022

Zdroj: Národní registr hrazených zdravotních služeb (NRHZS) 2010–2023, Národní onkologický registr (NOR) 1977–2022

Diabetes mellitus

Definice: Podíl osob léčených antidiabetiky (ATC skupina A10) v daném nebo předcházejícím roce (2021 + 2022)

Onkologické onemocnění

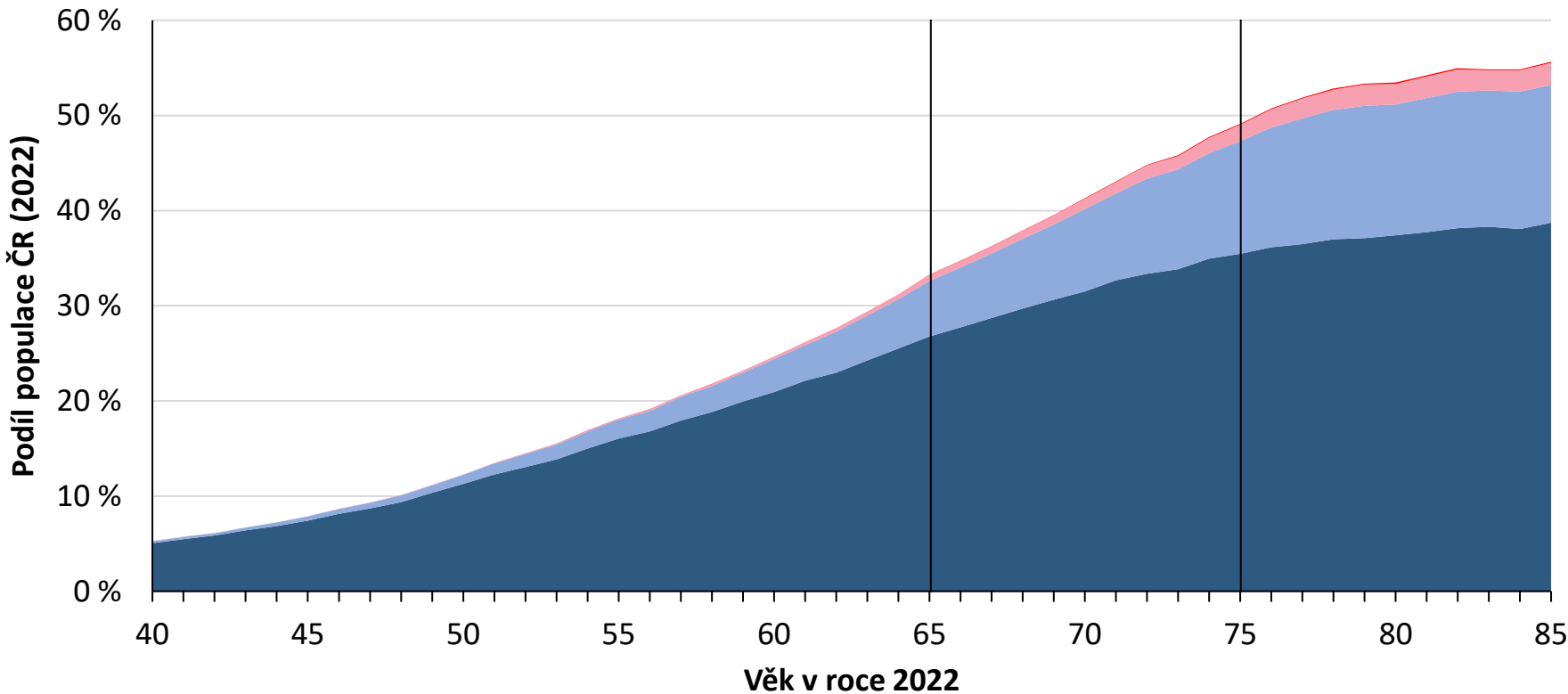
Definice: Podíl osob se zhoubným novotvarem (diagnóza C00–C97, bez C44) diagnostikovaným v posledních 10 letech (2013–2022)

Závažná KV onemocnění

Definice: Podíl osob hospitalizovaných pro diagnózu I00–I99 (bez I60–I69) v posledních 10 letech (2013–2022)

Cévní nemoci mozku

Definice: Podíl osob hospitalizovaných pro diagnózu I60–I69 v posledních 10 letech (2013–2022)

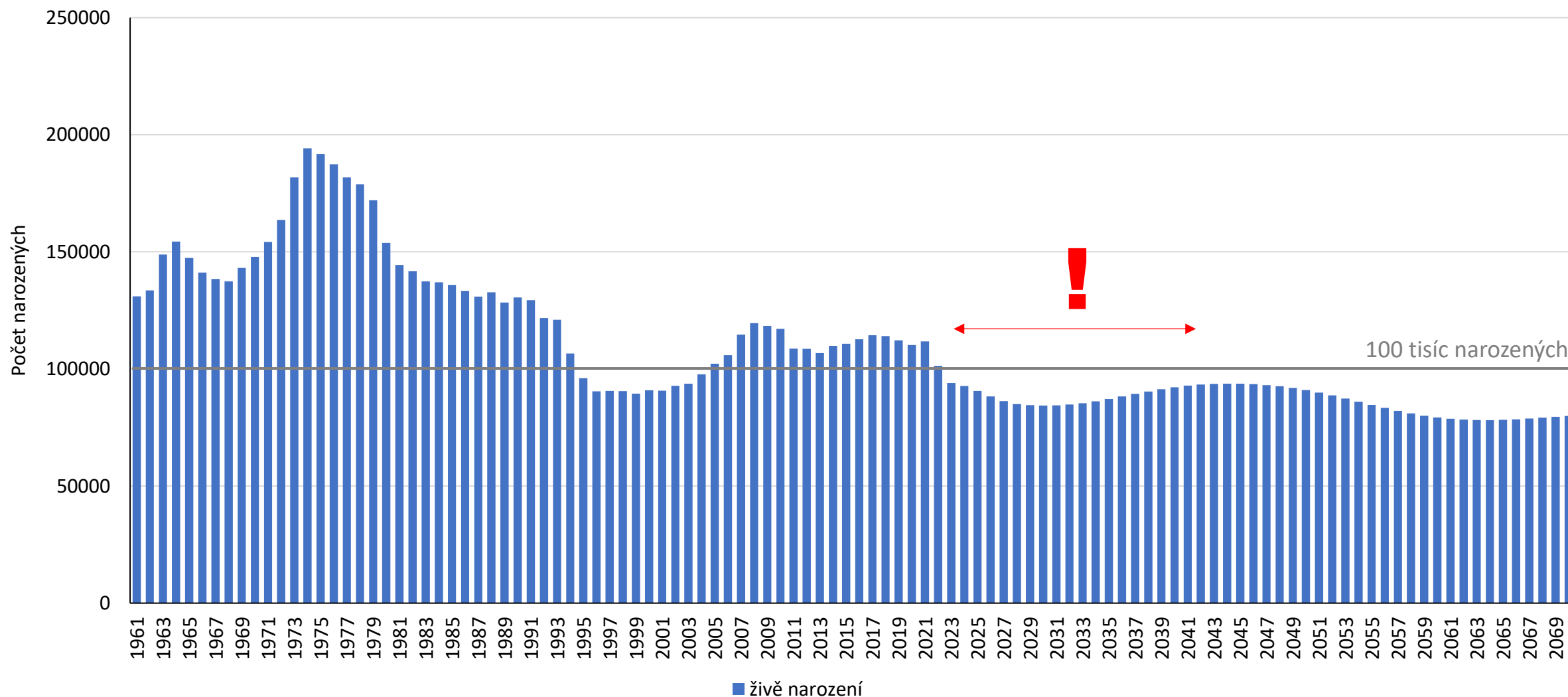
	65 let	75 let
4 onemocnění	0,0 %	0,1 %
3 onemocnění	0,6 %	1,7 %
2 onemocnění	5,8 %	11,8 %
1 onemocnění	26,8 %	35,5 %
Alespoň 1	33,3 %	49,1 %

Počet živě narozených v ČR a predikované počty od roku 2023 do roku 2069

Zdroj: ČSÚ - Projekce obyvatelstva České republiky - 2023 – 2100
Střední varianta

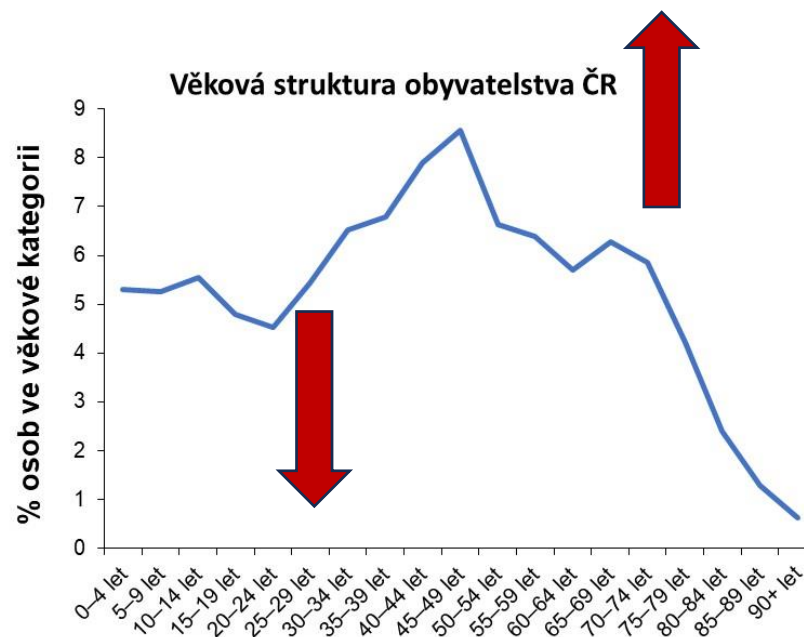
<https://www.czso.cz/csu/czso/projekce-obyvatelstva-ceske-republiky-2023-2100>

Podle střední varianty bez zohlednění migrace Projekce obyvatelstva ČSÚ z roku 2023 klesne počet živě narozených pod 80 tisíc v roce 2060.

OPRAVDU VÁŽNÁ OTÁZKA

Klesne počet
obyvatel
platících daně
(i soc. zdrav. poj)

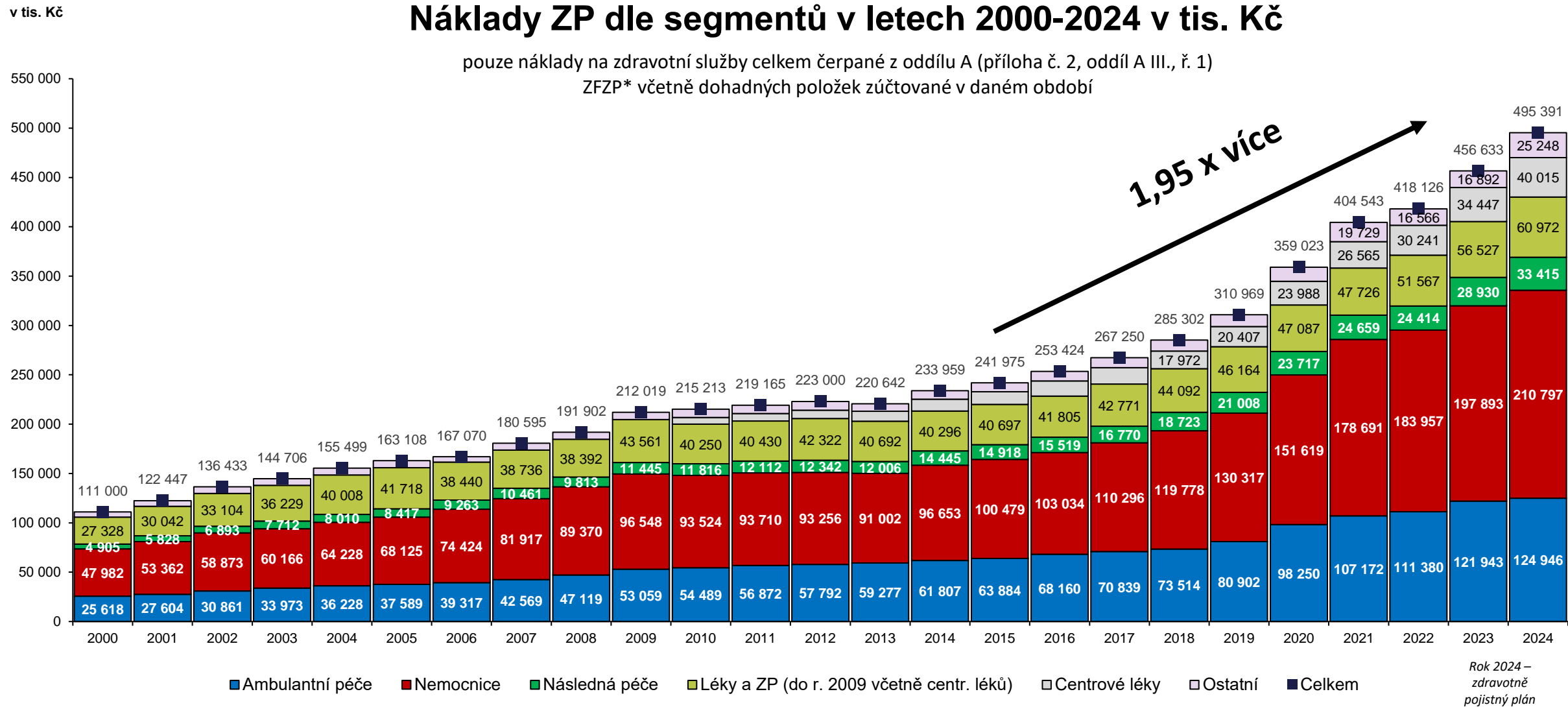
Rostou náklady
na péči, celkové
i jednotkové
(standardizované)

Celkové náklady zdravotních pojišťoven, pouze základní fond (segment 1-12)

Zdroj: MZ ČR – Výroční zprávy ZP

Náklady ZP dle segmentů v letech 2000-2024 v tis. Kč

pouze náklady na zdravotní služby celkem čerpané z oddílu A (příloha č. 2, oddíl A III., ř. 1)
ZFZP* včetně dohadných položek zúčtované v daném období

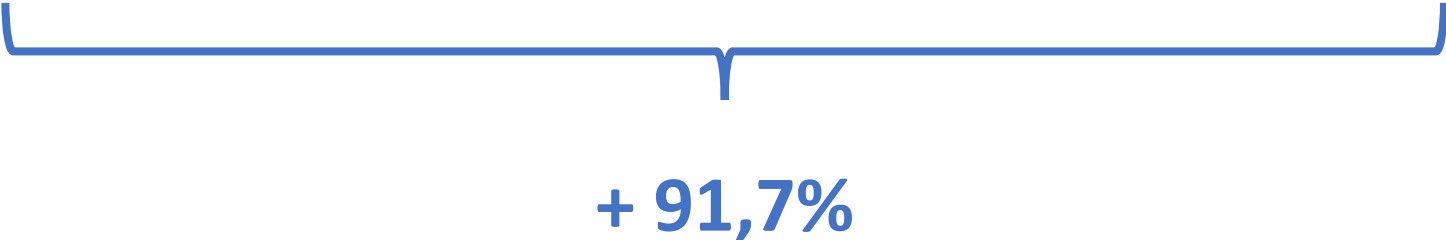
*Základní fond zdravotního pojištění

Rok 2024 –
zdravotně
pojistný plán

Při přibližně stejné velikosti populace mezi roky 2010 (10,52 mil. obyv) a 2022 (10,58 mil. obyv.) se průměrné celkové výdaje na zdravotnictví připadající na 1 obyvatele téměř zdvojnásobily.

Celkové výdaje na zdravotnictví na 1 obyvatele (Kč)

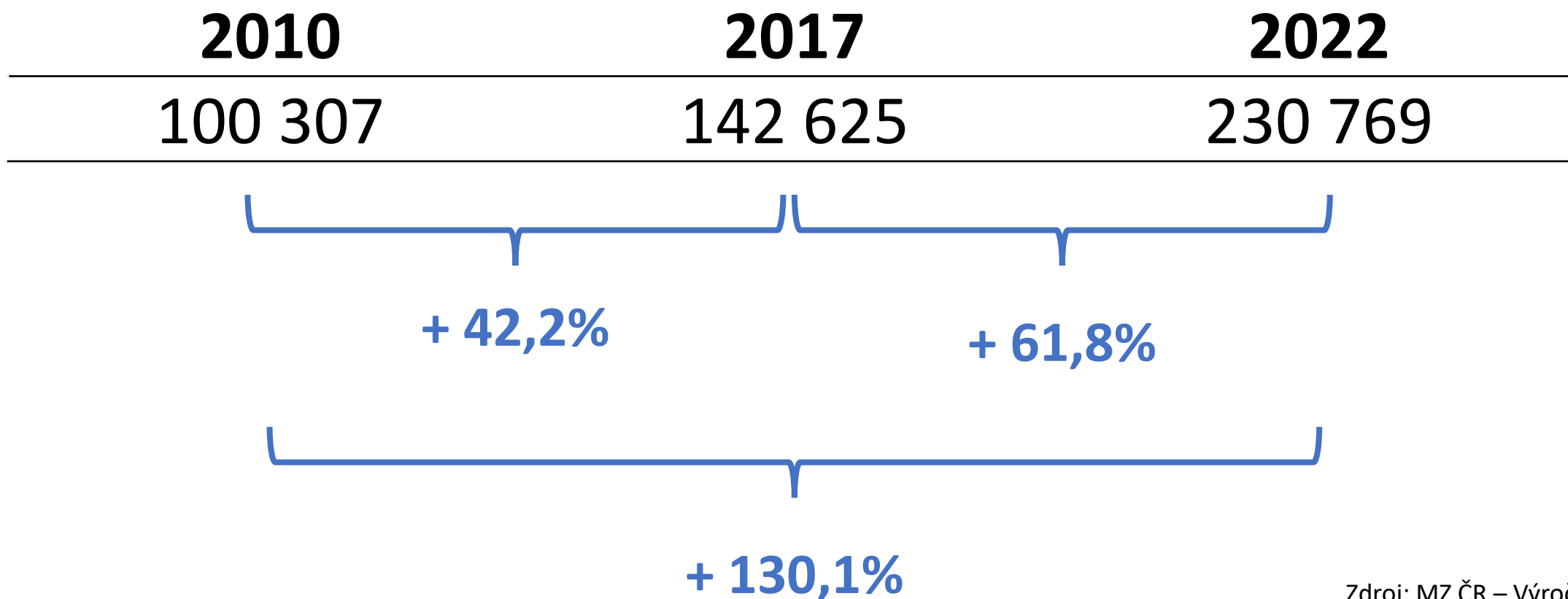
2010	2017	2022
28 802	35 621	55 200

+ 91,7%

Prudce narostly zejména osobní náklady, které v roce 2022 přesáhly 55% celkových výdajů ZP na péči (v roce 2010 to bylo 46%)

Osobní náklady celkem vč. odvodů (mil. Kč)

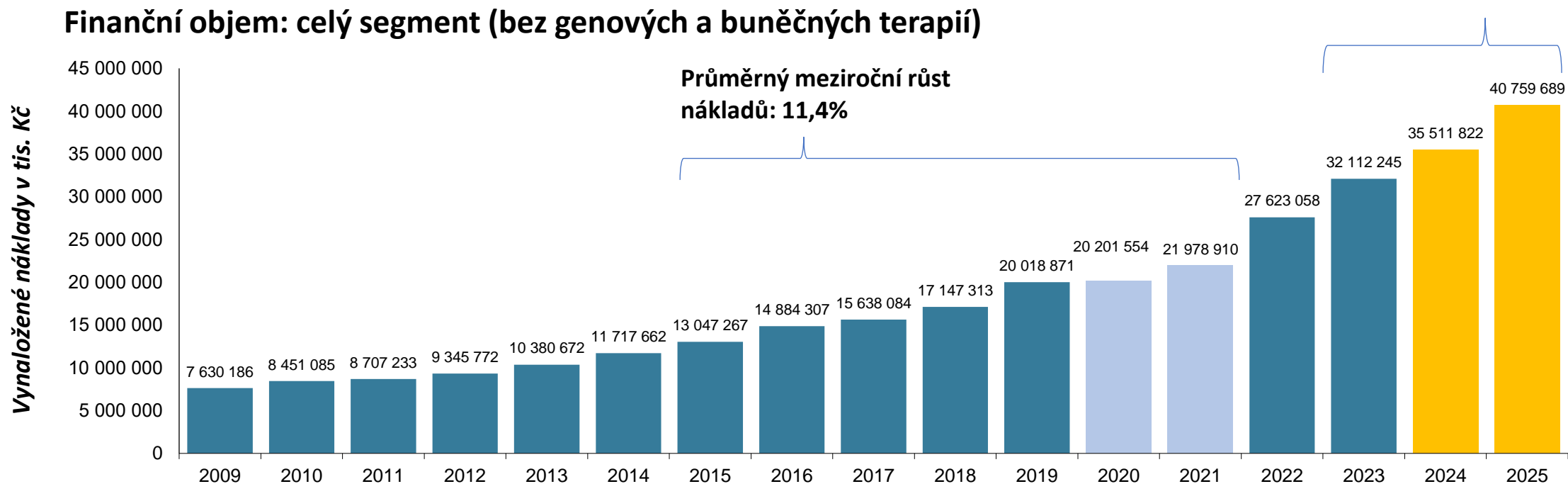

Vývoj segmentu inovativních („centrových“) léků: finanční objem

Zdroj: NZIS

Epidemie COVID-19 velmi významně zasáhla i segment centrové péče. V letech 2020 a 2021 byla částečně omezena dostupnost péče a rovněž narostla mortalita ve vybraných skupinách léčených pacientů. Rok 2022 následně přinesl prudký nárůst v nákladech i v počtu nově léčených pacientů, částečně v důsledku doplňované diagnostiky po epidemii a částečně v důsledku nárůstu nových indikací. Tyto výkyvy znemožňují objektivní sledování meziročních změn, proto byl jako základ pro následné predikce kalkulován průměrný náklad za roky 2021 a 2022.

Predikce celkového objemu nákladů pro roky 2024/25 kalkuluje populační epidemiologické trendy, vliv generifikace léčiv i nástup nových technologií a indikací dle výsledků Horizon scanningu. Nových indikací léčby významně přibývá, v roce 2025 budou generovat více než 5,2% celkového objemu nákladů na centrovou péči.

Analytické studie programu Zdraví 2030:

Budoucnost a udržitelnost českého zdravotnictví

**Infrastruktura a kapacity českého
zdravotnictví musí projít zásadními změnami**

**Co dělat, abychom
se mohli těšit více**

Od roku 2010 významně klesá celková produkce akutní lůžkové péče, avšak začíná narůstat její zátěž seniorními skupinami pacientů. Roste potřeba dlouhodobé péče a ošetrovatelské péče, včetně sociálně-zdravotních služeb.

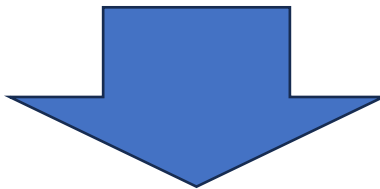
***Model akutní
péče***

Disease management

programy

***Model následné
a dlouhodobé péče***

Dlouhodobý časový trend v objemu lůžkové péče: ošetřovací dny

Všichni pacienti

Rok	Celkový počet ošetřovacích dní		
	Celkem	Akutní hosp.	Hosp. s operací
2010	22 357 116	13 241 420	4 306 544
2011	22 112 113	12 814 819	4 262 223
2012	21 645 327	12 490 482	4 171 054
2013	20 789 776	11 838 015	3 939 821
2014	21 093 921	11 879 952	3 943 061
2015	20 748 347	11 563 957	3 835 153
2016	20 720 723	11 430 367	3 818 766
2017	20 382 788	11 053 645	3 703 548
2018	20 149 281	10 854 215	3 638 670
2019	19 966 217	10 689 874	3 634 329
2020	17 863 905	9 357 502	3 064 100
2021	17 539 038	9 551 834	2 947 070
2022	17 736 032	9 357 384	3 186 687

Změna za posledních
10 let:

- Akutní h.: -25%
- H. s operací: -23%

Akutní hospitalizace ročně:
> 26 000 člověko-roků
v nemocnicích

Dlouhodobý trend v objemu akutní lůžkové péče: ošetřovací dny

Děti ve věku 0–4 roky (bez porodu)

Rok	Počet ošetřovacích dní	
	OD celkem	OD s operací
2010	240 301	57 230
2011	247 056	60 880
2012	230 413	56 059
2013	214 894	51 874
2014	208 474	50 648
2015	192 352	47 410
2016	184 990	43 792
2017	178 532	42 755
2018	171 576	42 310
2019	170 266	39 013
2020	117 682	28 011
2021	126 082	24 758
2022	157 814	36 136

2010 -> 2022:
-34 % / -37 %

Děti ve věku 5–14 let

Rok	Počet ošetřovacích dní	
	OD celkem	OD s operací
2010	365 002	108 648
2011	362 245	106 896
2012	351 203	103 064
2013	332 670	99 724
2014	335 258	100 778
2015	319 692	95 920
2016	320 216	94 331
2017	304 590	91 599
2018	308 196	89 792
2019	299 127	88 406
2020	223 784	67 141
2021	228 223	63 207
2022	271 368	80 006

2010 -> 2022:
-26 % / -26 %

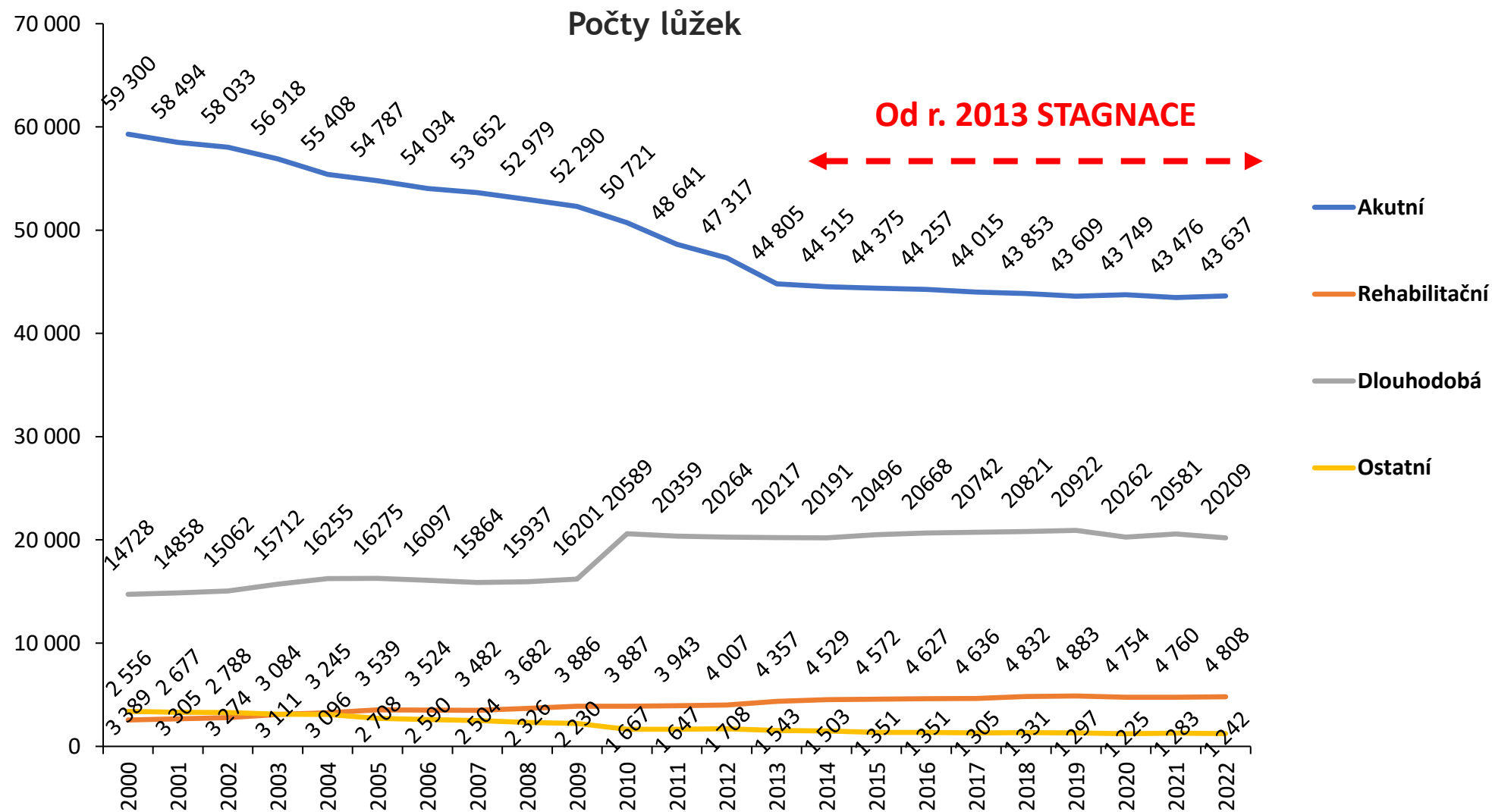
Děti ve věku 15–19 let

Rok	Počet ošetřovacích dní	
	OD celkem	OD s operací
2010	308 350	97 582
2011	290 104	91 710
2012	272 889	85 084
2013	234 058	71 324
2014	230 536	67 702
2015	214 062	64 015
2016	208 776	61 020
2017	206 529	58 745
2018	200 785	56 140
2019	198 393	54 521
2020	159 525	43 711
2021	167 920	41 906
2022	197 920	50 874

2010 -> 2022:
-36 % / -48 %

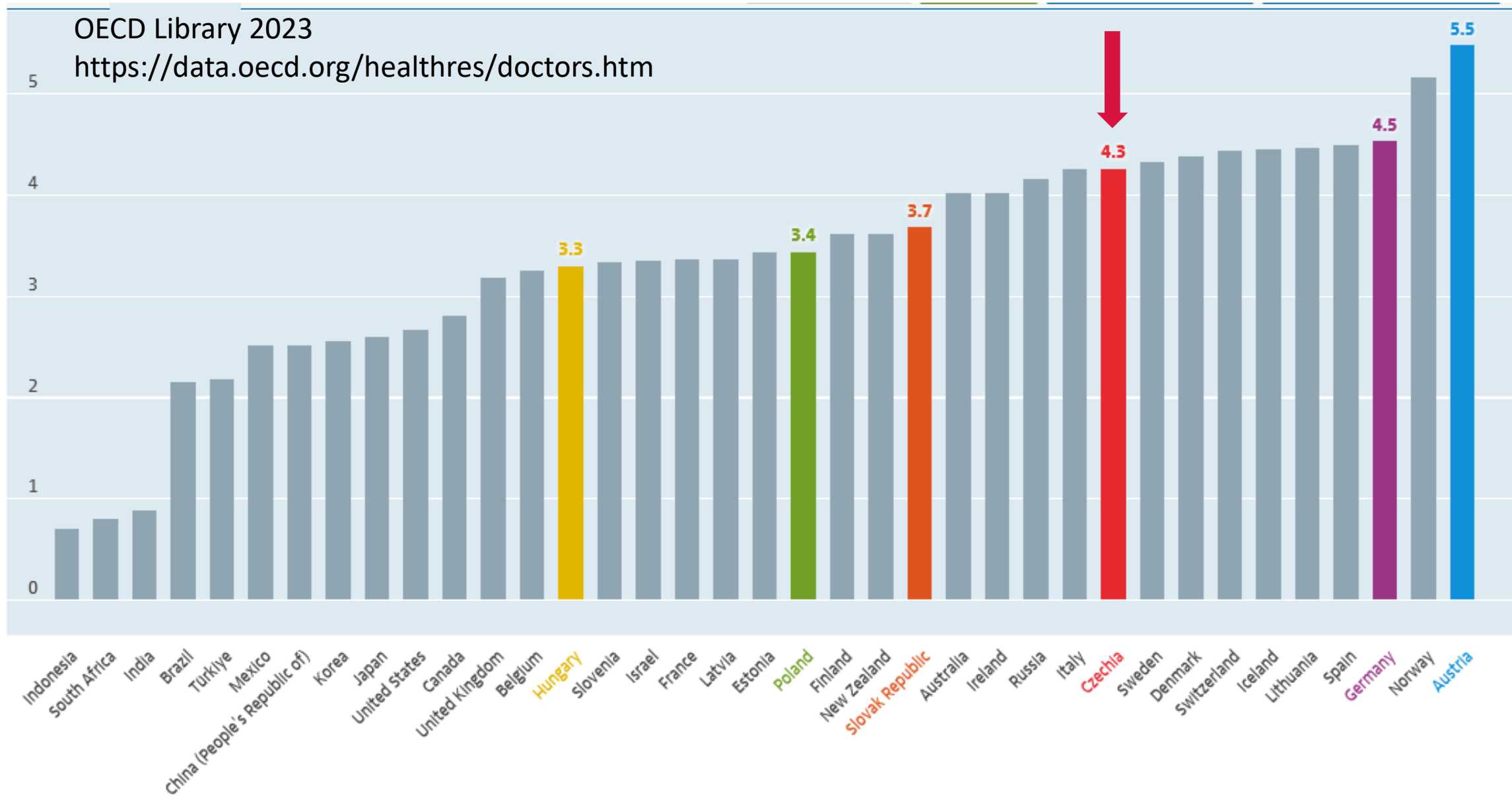
Vývoj počtu lůžek poskytovatelů lůžkové zdravotní péče

Zdroj: Před 2010 výkaz L01, 2010-2022 NRHZS

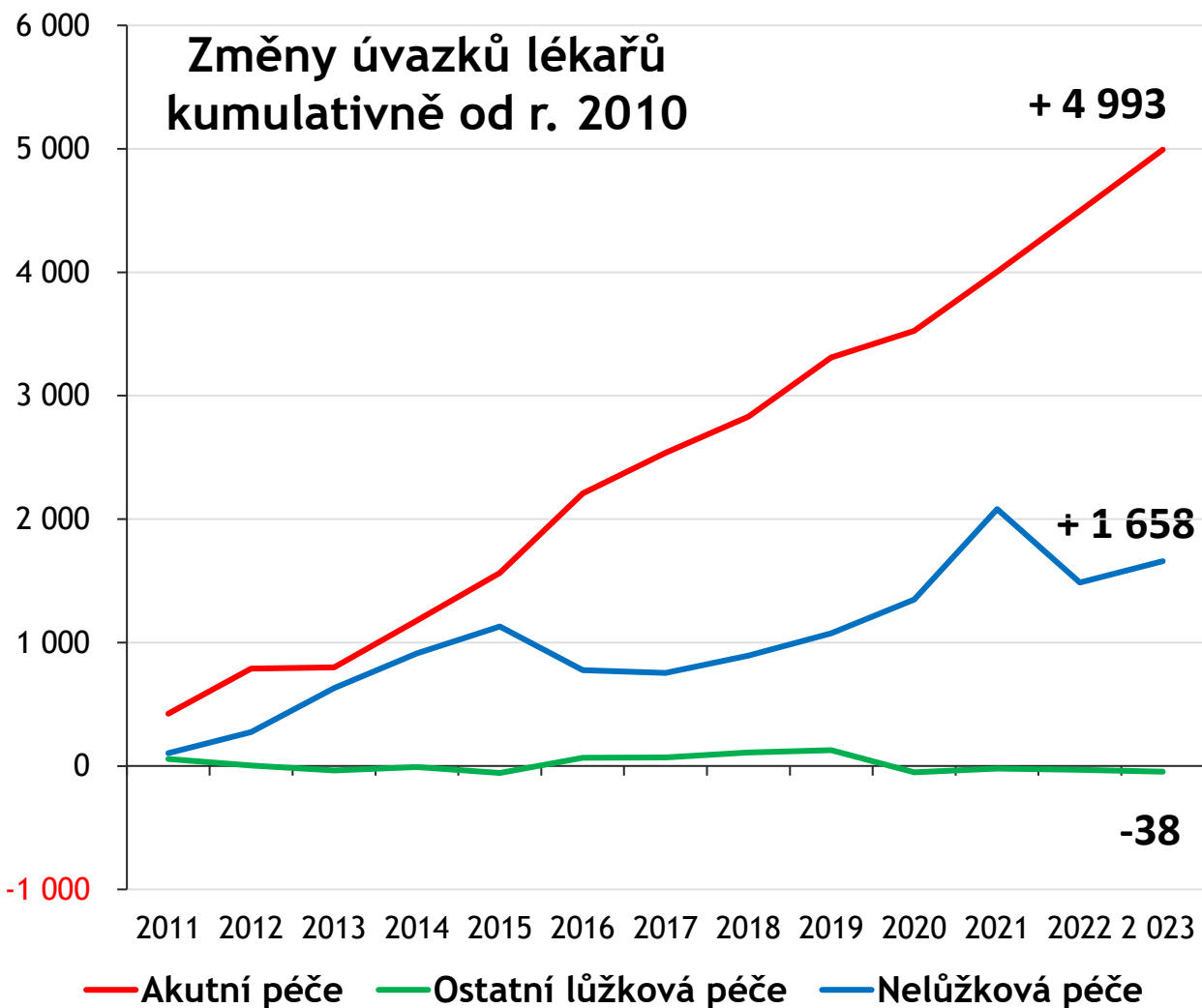

Rok	Lůžka celkem	Z toho akutní
2000	79 985	59 300
2001	79 354	58 494
2002	79 177	58 033
2003	78 825	56 918
2004	78 004	55 408
2005	77 309	54 787
2006	76 245	54 034
2007	75 502	53 652
2008	74 924	52 979
2009	74 607	52 290
2010	76 864	50 721
2011	74 590	48 641
2012	73 296	47 317
2013	70 922	44 805
2014	70 738	44 515
2015	70 794	44 375
2016	70 903	44 257
2017	70 698	44 015
2018	70 837	43 853
2019	70 711	43 609
2020	69 990	43 749
2021	70 100	43 476
2022	69 896	43 637

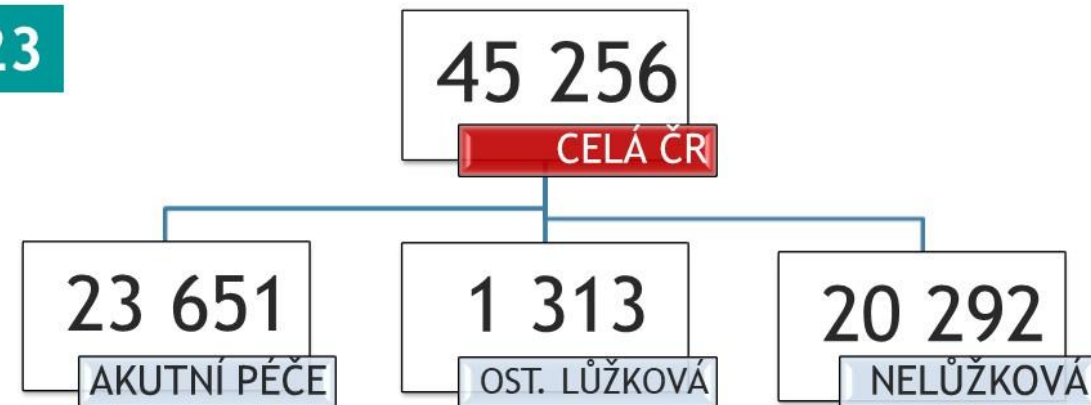
Data OECD: mezinárodní srovnání celkového počtu ve zdravotnictví aktivních lékařů na 100 000 obyvatel (2022 nebo nejblíže dostupný rok)

Úvazky lékařů dle hlavních segmentů péče: nová data za rok 2023

2023

2022

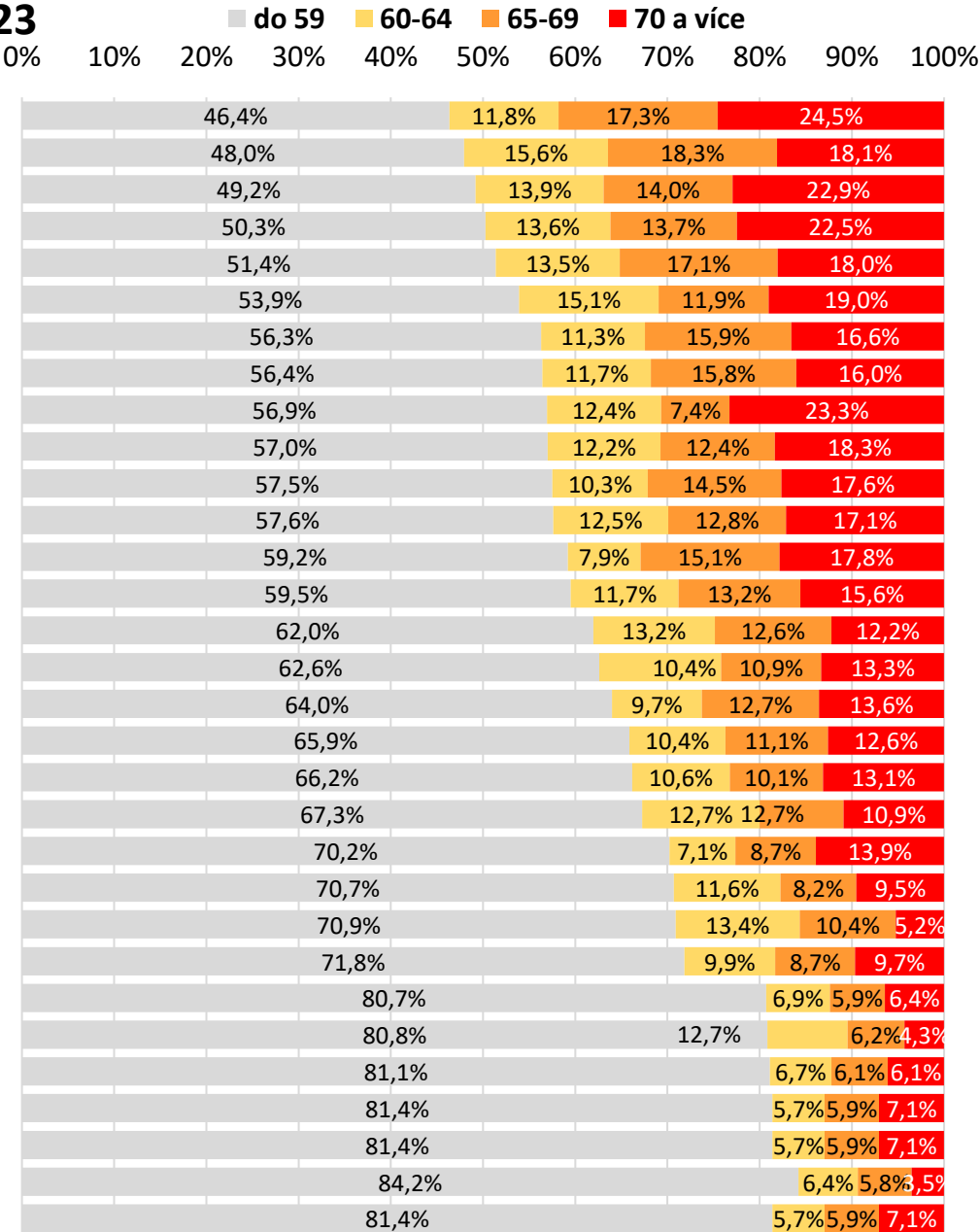

Obory s nejvyšším počtem lékařů, dle podílu lékařů 60+

Zdroj: Národní registr zdravotnických pracovníků (NRZP), NRHZS

Definice: aktivní lékaři v zařízení ambulantní péče, stav k 31. 03. 2023

Obor	Celkem	do 59 let	60 a více	65 a více	70 a více
lékařská pohotovostní služba	220	102 (46.4 %)	118 (53.6 %)	92 (41.8 %)	54 (24.5 %)
praktické lékařství pro děti a dorost	2 173	1 042 (48.0 %)	1 131 (52.0 %)	792 (36.4 %)	394 (18.1 %)
chirurgie	1 059	521 (49.2 %)	538 (50.8 %)	391 (36.9 %)	243 (22.9 %)
vnitřní lékařství	1 357	682 (50.3 %)	675 (49.7 %)	491 (36.2 %)	305 (22.5 %)
pneumologie a ftizeologie	327	168 (51.4 %)	159 (48.6 %)	115 (35.2 %)	59 (18.0 %)
alergologie a klinická imunologie	436	235 (53.9 %)	201 (46.1 %)	135 (31.0 %)	83 (19.0 %)
anesteziologie a intenzivní medicína	151	85 (56.3 %)	66 (43.7 %)	49 (32.5 %)	25 (16.6 %)
všeobecné praktické lékařství	6 120	3 454 (56.4 %)	2 666 (43.6 %)	1 947 (31.8 %)	980 (16.0 %)
Patologie	202	115 (56.9 %)	87 (43.1 %)	62 (30.7 %)	47 (23.3 %)
rehabilitační a fyzikální medicína	556	317 (57.0 %)	239 (43.0 %)	171 (30.8 %)	102 (18.3 %)
otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku	697	401 (57.5 %)	296 (42.5 %)	224 (32.1 %)	123 (17.6 %)
gynekologie a porodnictví	2 079	1 198 (57.6 %)	881 (42.4 %)	622 (29.9 %)	356 (17.1 %)
radiologie a zobrazovací metody	723	428 (59.2 %)	295 (40.8 %)	238 (32.9 %)	129 (17.8 %)
Dermatovenerologie	667	397 (59.5 %)	270 (40.5 %)	192 (28.8 %)	104 (15.6 %)
ortopedie a traumatologie pohybového ústrojí	973	603 (62.0 %)	370 (38.0 %)	242 (24.9 %)	119 (12.2 %)
Neurologie	856	536 (62.6 %)	320 (37.4 %)	207 (24.2 %)	114 (13.3 %)
Gastroenterologie	236	151 (64.0 %)	85 (36.0 %)	62 (26.3 %)	32 (13.6 %)
Urologie	548	361 (65.9 %)	187 (34.1 %)	130 (23.7 %)	69 (12.6 %)
Oftalmologie	1 188	786 (66.2 %)	402 (33.8 %)	276 (23.2 %)	156 (13.1 %)
Koroner	165	111 (67.3 %)	54 (32.7 %)	33 (20.0 %)	18 (10.9 %)
Psychiatrie	1 007	707 (70.2 %)	300 (29.8 %)	228 (22.6 %)	140 (13.9 %)
Kardiologie	631	446 (70.7 %)	185 (29.3 %)	112 (17.7 %)	60 (9.5 %)
zdravotnická dopravní služba	134	95 (70.9 %)	39 (29.1 %)	21 (15.7 %)	7 (5.2 %)
endokrinologie a diabetologie	497	357 (71.8 %)	140 (28.2 %)	91 (18.3 %)	48 (9.7 %)
paliativní medicína	202	163 (80.7 %)	39 (19.3 %)	25 (12.4 %)	13 (6.4 %)
přeprava pacientů neodkladné péče	1 608	1 300 (80.8 %)	308 (19.2 %)	168 (10.4 %)	69 (4.3 %)
hemodialýza	180	146 (81.1 %)	34 (18.9 %)	22 (12.2 %)	11 (6.1 %)
klinická biochemie	127	57 (44.9 %)	5 289 (18.6 %)	3 681 (12.9 %)	2 005 (7.1 %)
revmatologie	127	71 (55.9 %)	6 289 (18.6 %)	4 681 (12.9 %)	3 005 (7.1 %)
reprodukční medicína	171	144 (84.2 %)	27 (15.8 %)	16 (9.4 %)	6 (3.5 %)
ostatní obory	1 650	1 002 (60.7 %)	7 289 (18.6 %)	5 681 (12.9 %)	4 005 (7.1 %)

Analytické studie programu Zdraví 2030:

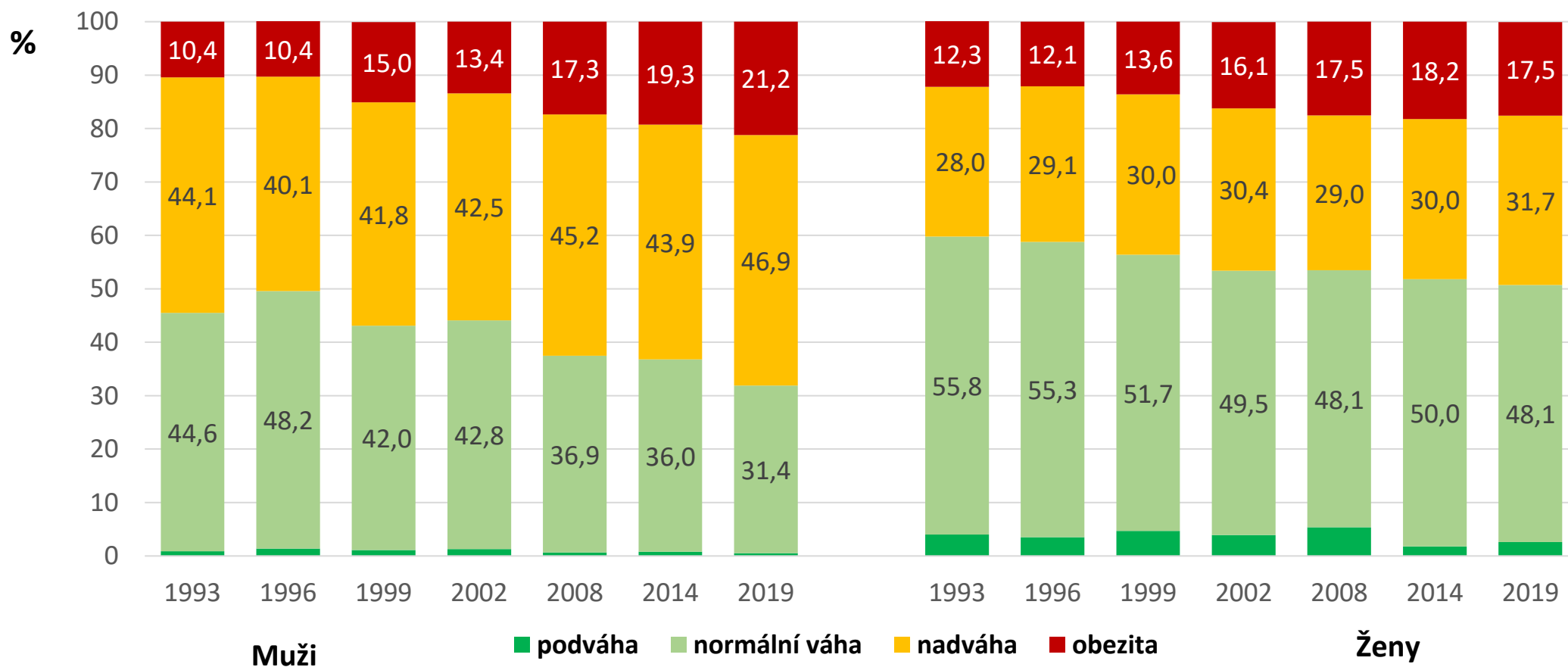
Budoucnost a udržitelnost českého zdravotnictví

Prevence! Prevence !! Prevence !!!
.... a disease management

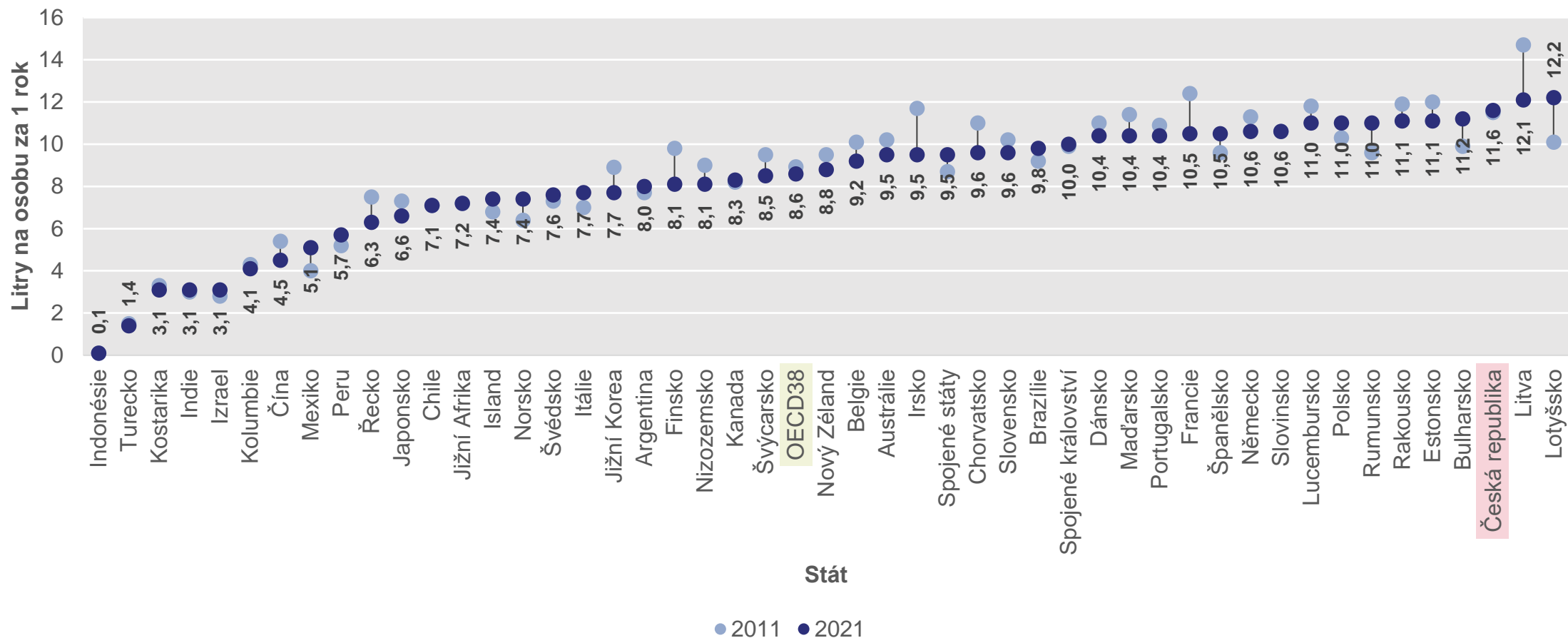
**Co dělat, abychom
se mohli těšit**

VÝVOJ ZÁTĚŽE OBEZITOU U ČESKÉ POPULACE VE VĚKU 15+

Zdroj dat: EHIS 1993–2019

RECORDED ALCOHOL CONSUMPTION AMONG THE POPULATION AGED 15 AND OVER, 2011 AND 2021 (OR NEAREST YEAR)

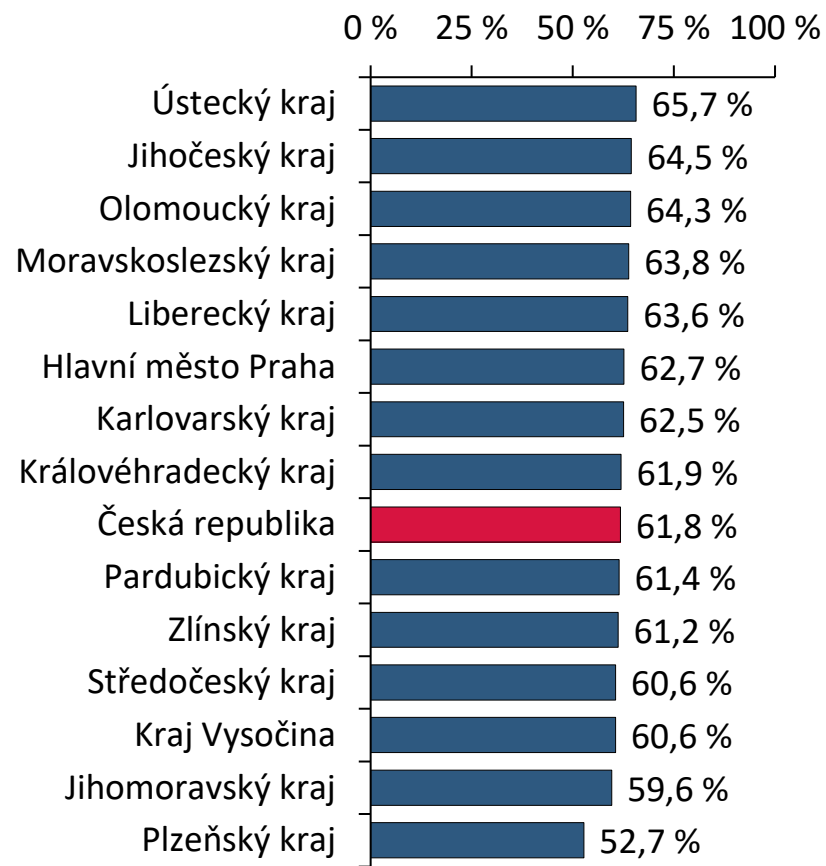

Preventivní prohlídky u praktického lékaře

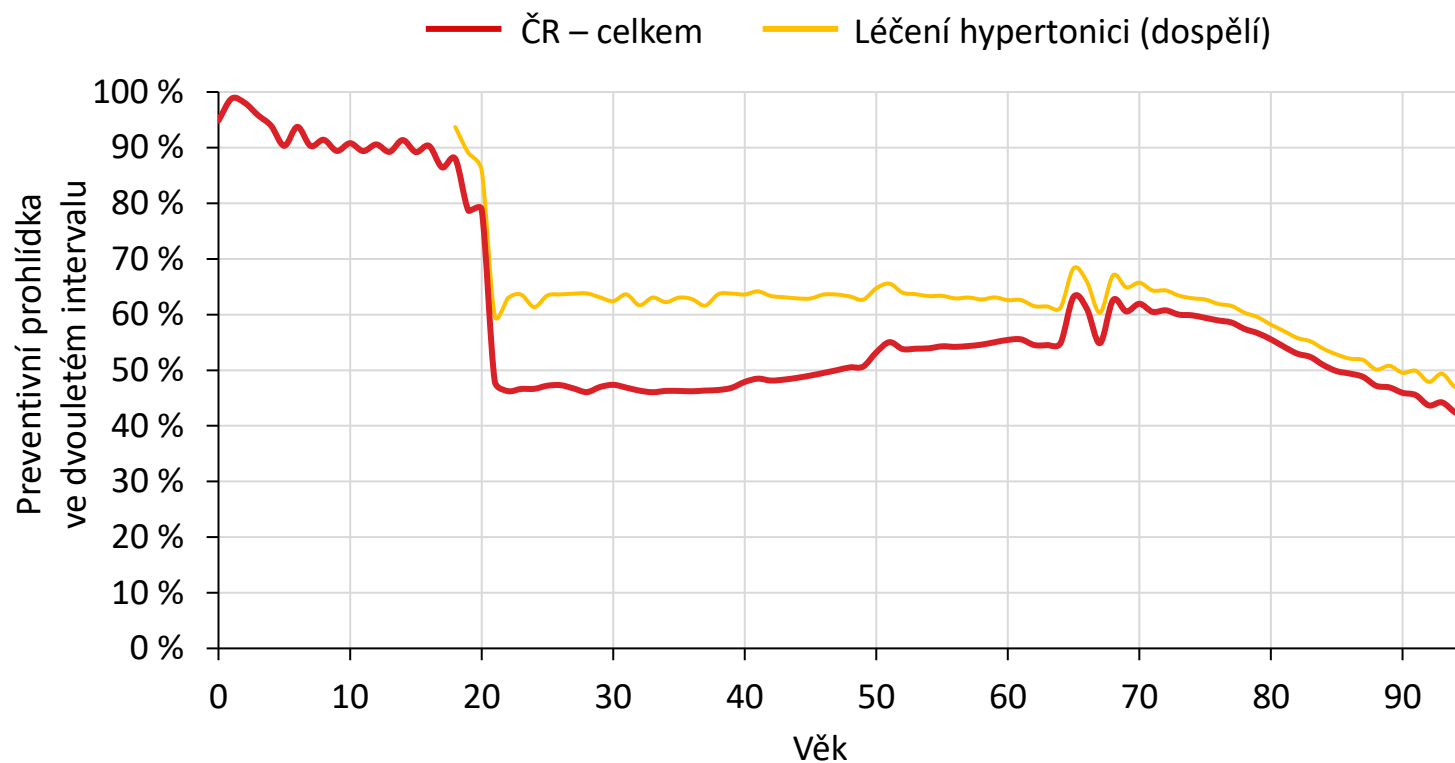
Zdroj: NRHZS 2010–2023

Definice: Osoby s vykázaným výkonem 01021, 01022, 02021, 02022, 02031 nebo 02032 u odbornosti 001 (všeobecné PL) a 002 (PL pro děti a dorost).

Podíl dospělých obyvatel s léčenou hypertenzí v jednotlivých krajích dle místa bydliště v roce 2023, kteří v průběhu předchozích dvou let (2022/2023) absolvovali preventivní prohlídku u praktického lékaře:

Podíl obyvatel ČR daného věku (2023), kteří v průběhu předchozích dvou let (2022/2023) absolvovali preventivní prohlídku u praktického lékaře:

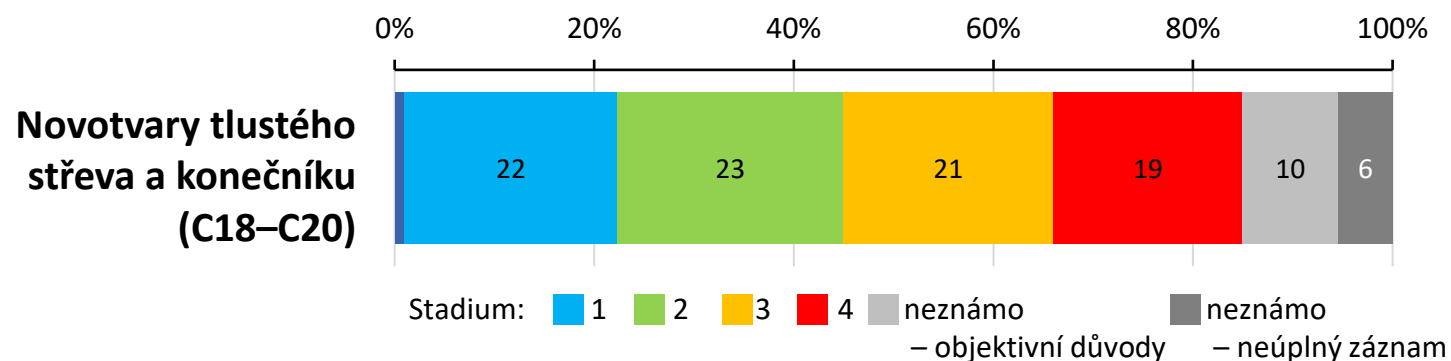
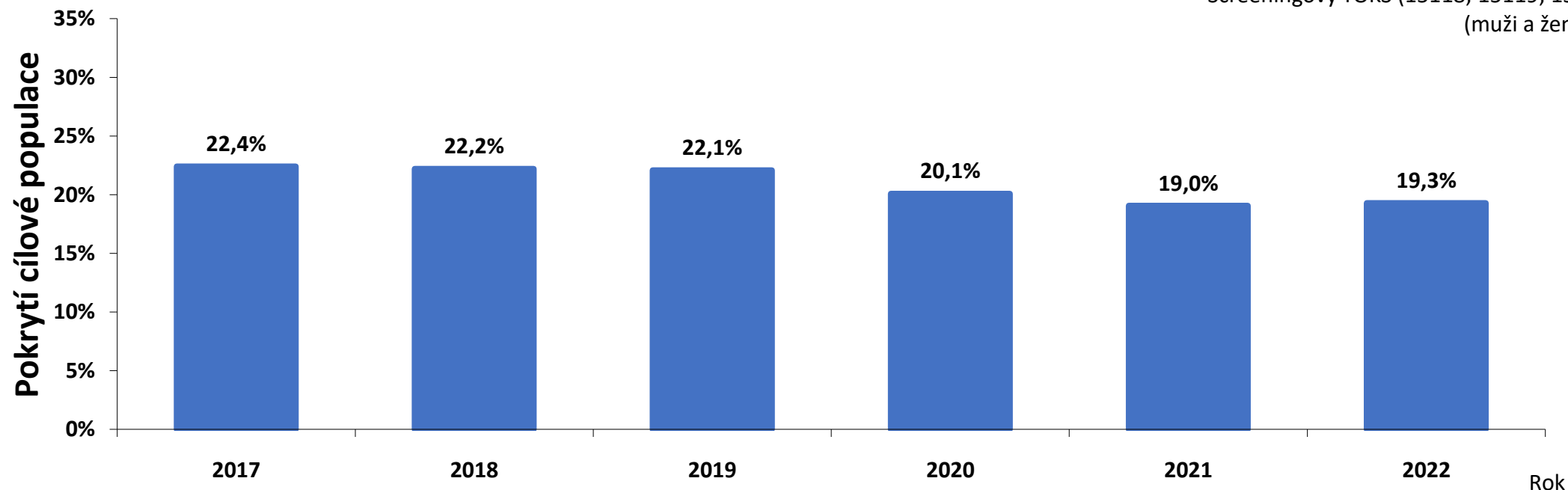

Preventivní prohlídky jsou hodnoceny v rámci dvouletého intervalu, jelikož osoba má nárok na všeobecnou preventivní prohlídku u praktického lékaře 1x za dva roky.

Pacienti se srdečním selháním: pokrytí screeningem ZN kolorekta (věk 50 - 59)

Analýza sleduje kohortu osob se srdečním selháním žijících
v roce 2022 a jejich účast na screeningu v předcházejících letech

Zdroj: Národní registr hrazených zdravotních služeb, ÚZIS ČR
Screeningová kolonoskopie (15105; 15107)
Screeningový TOKS (15118; 15119; 15120; 15121)
(muži a ženy, 50–59 let)

Od roku 2015 bylo u pacientů se srdečním selháním zjištěno 20 022 zhoubných nádorů, z toho 2 872 ZN kolorekta a z nich 55% ve stadiu III+.

Analytické studie programu Zdraví 2030:

Budoucnost a udržitelnost českého zdravotnictví

**Prosba závěrem
Plánovat! Spolupracovat !**

**Co dělat, abychom
se mohli těšit**

Program podpory Všeobecného lékařství je úspěšně realizován a lékařské fakulty nárůstem počtu nově zahájených studií v ČJ dokonce převyšují původní závazek

Průměrný roční počet nově zapsaných studentů
v letech 2015 – 2018:

1524

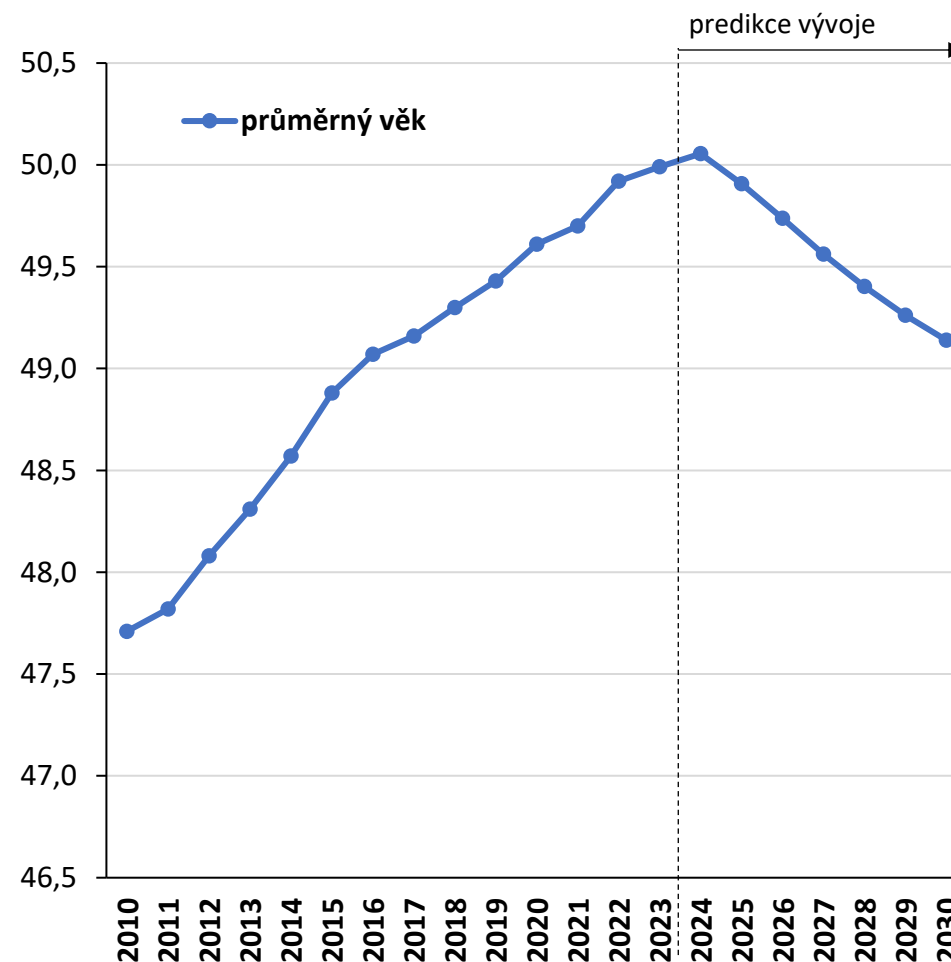
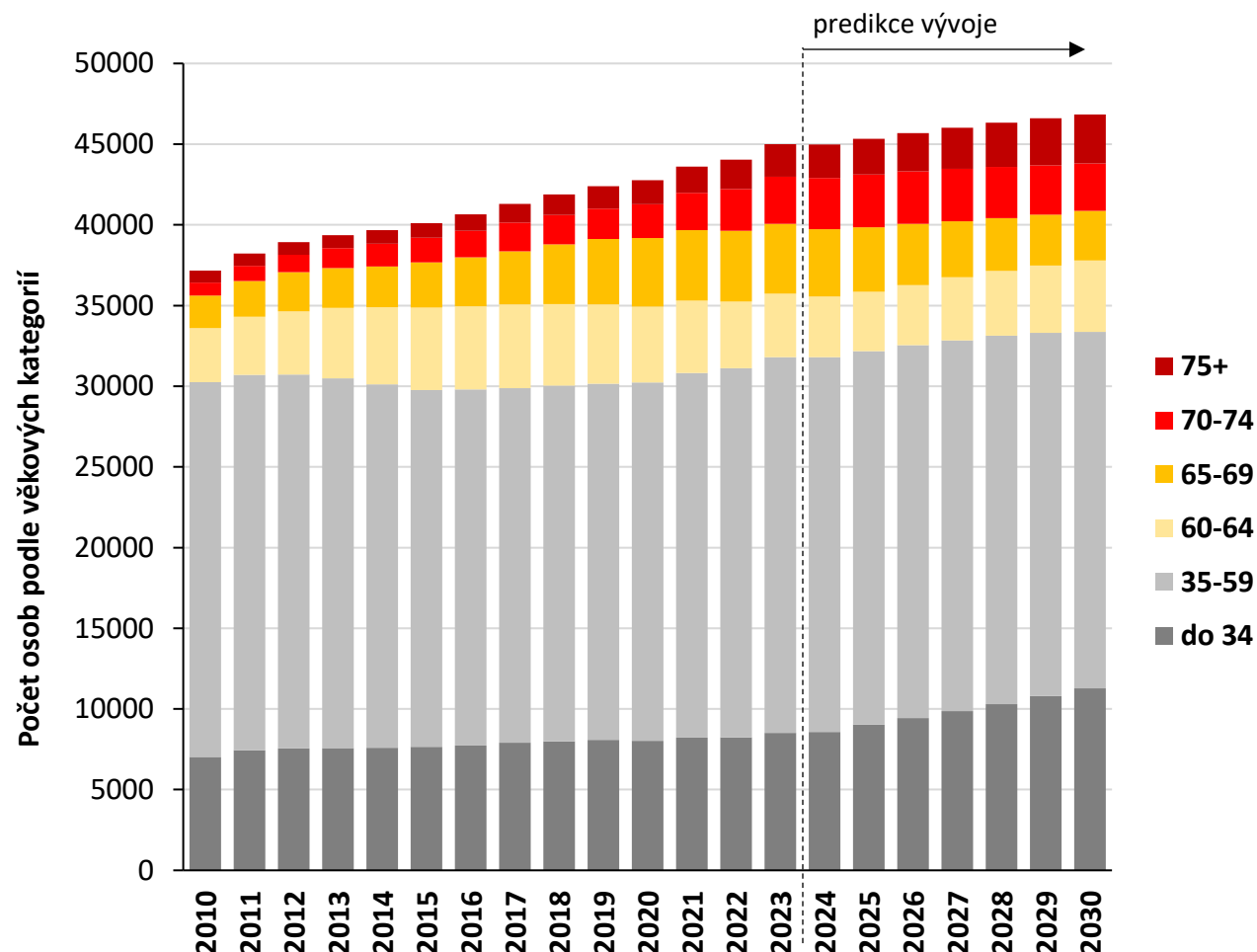
Průměrný roční počet nově zapsaných studentů
v letech 2019 - 2022:

1935

+ 26,9 %

Modelová predikce vývoje věku aktivních lékařů

Zdroj: NRHZS - pouze data VZP

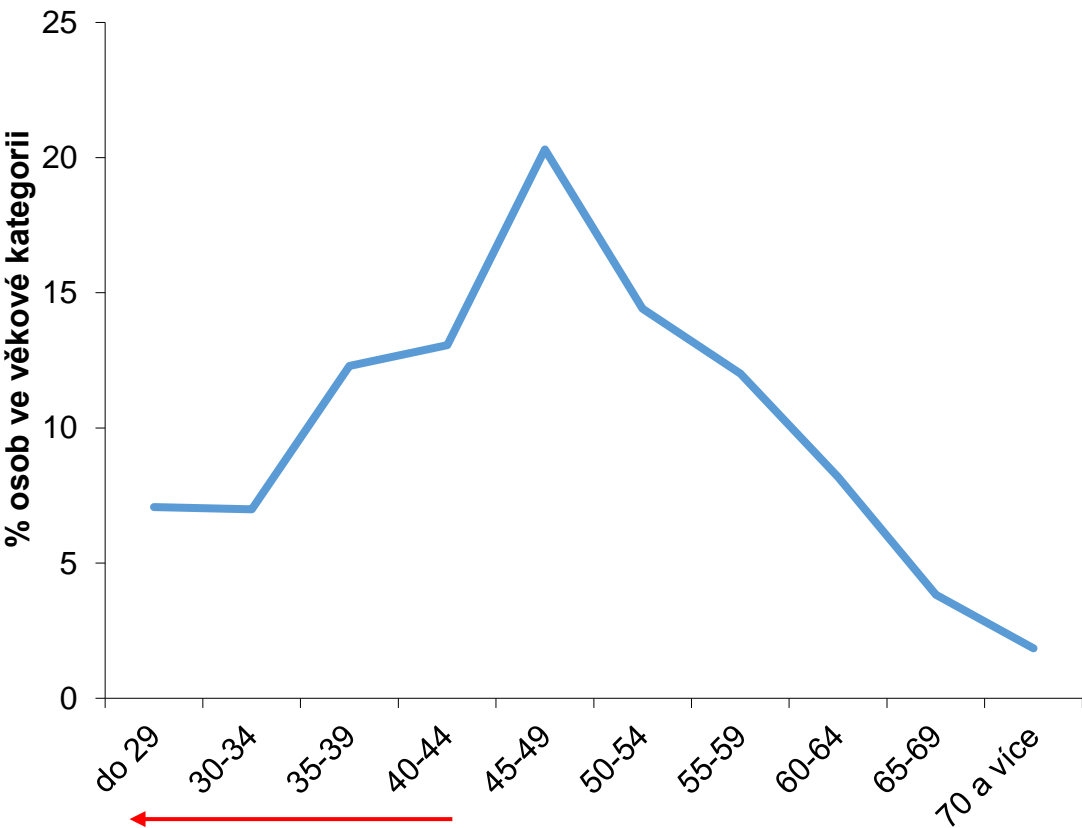
Predikce vývoje vychází ze stávajícího stavu aktivních lékařů, z produkce absolventů všeobecného lékařství z lékařských fakult navýšené o předpokládaných dalších cca 400 absolventů od roku 2025 dále, z pozorovaného podílu nástupu absolventů do zaměstnání ve zdravotnictví (90 %), dále z počtů uznání odborné způsobilosti u lékařů ze zahraničí (cca 225 lékařů ročně) a jejich nástupu do zaměstnání ve zdravotnictví (69 %) a z pozorovaných ukončení aktivní činnosti v jednotlivých věkových kategoriích.

Všeobecná sestra: věková struktura osob v roce 2023

Zdroj: Národní registr zdravotnických pracovníků (NRZP)+ NRHZS, stav k 31. 3. 2023

Věk > 60 let:
14 514 ZP (18%)

Relativní zastoupení jednotlivých věkových tříd

Rizikový nedostatek kapacit krytých pracovníky ve věku < 40 let

Věk	N	%	Úvazky	% úvazků
do 29	5 032	6,1%	4 618,6	6,1%
30-34	4 989	6,0%	4 437,2	5,9%
35-39	9 458	11,5%	8 247,7	11,0%
40-44	10 429	12,6%	9 416,1	12,5%
45-49	15 771	19,1%	14 687,2	19,5%
50-54	12 634	15,3%	12 038,5	16,0%
55-59	9 772	11,8%	9 319,9	12,4%
60-64	8 199	9,9%	7 602,7	10,1%
65-69	4 472	5,4%	3 550,1	4,7%
70 a více	1 843	2,2%	1 234,7	1,6%
CELKEM	82 599	100,0 %	75 153	100,0 %
Průměrný věk	48,2 let			

24 286
ZP

VYBRANÉ PROFESE NLZP S VYSOKOU PRIORITOU PRO POSÍLENÍ KAPACIT

Odbornost

Všeobecná sestra
Dětská sestra
Porodní asistentka

Hlavní důvody výběru

Demografické stárnutí populace všeobecných a dětských sester ohrožující > 30% dostupné kapacity v následujících cca 10 letech. Chybějící stávající kapacity ve výši až 2 500 úvazků a potřeba dalšího navýšení personálních kapacit (1 500 – 3 000 úvazků).

Radiologický asistent

Rizikové demografické stárnutí populace radiologických asistentů ohrožující 21% dostupné kapacity v následujících cca 10 letech. Chybějící kapacity k pokrytí stávající RT infrastruktury a přístrojového vybavení.

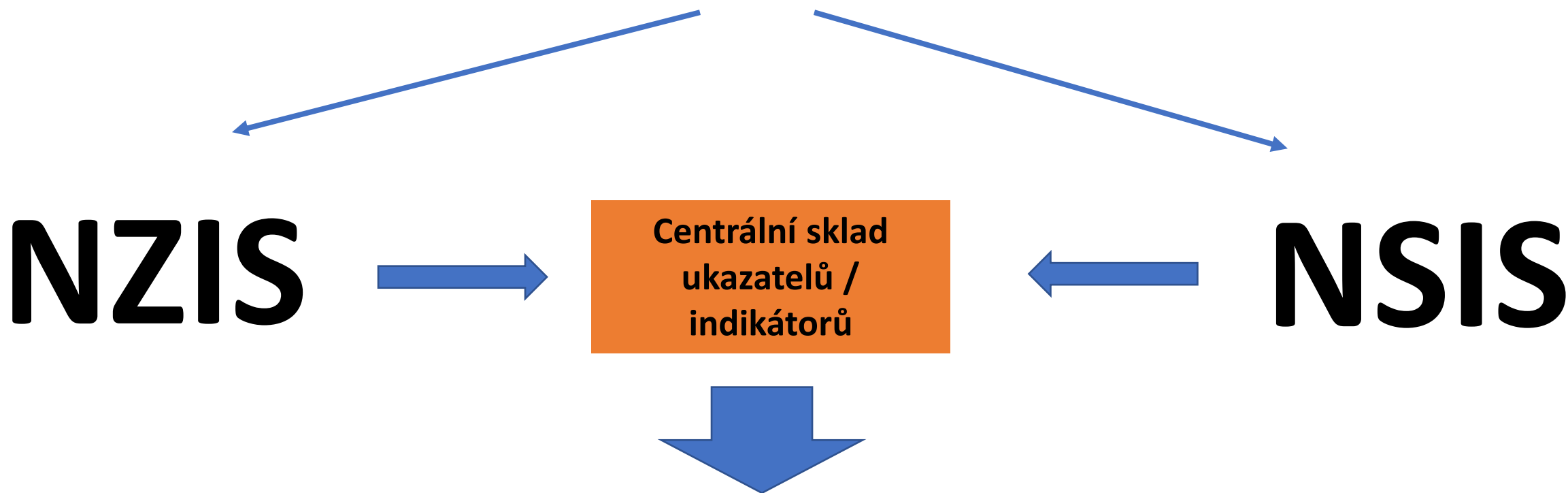
Zdravotnický záchranář

Nutnost alespoň částečně kompenzovat ukončení vzdělávání této profese na VOŠ v roce 2019 (výpadek pětileté produkce absolventů ve výši cca 700 ZZ).

Nutriční terapeut

V následné a dlouhodobé péči, v zdravotně sociálních službách, je hlášena úvazková kapacita NT méně než poloviční proti optimálnímu stavu. Chybí minimálně 280 úvazků NT v lůžkové péči a dalších cca 950 úvazků k posílení sociálně zdravotních a komunitních ošetrovatelských služeb, včetně paliativní péče.

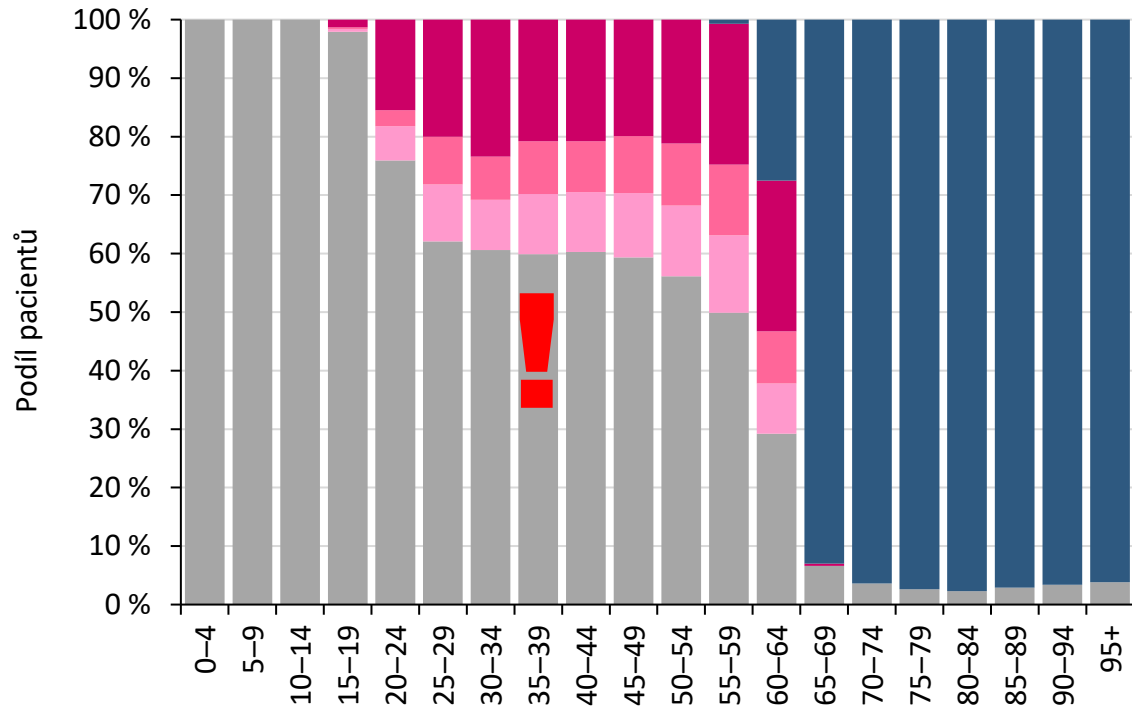
VIZE -> REALITA INFORMAČNÍ A ANALYTICKÉ PODPORY SOCIÁLNĚ ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB

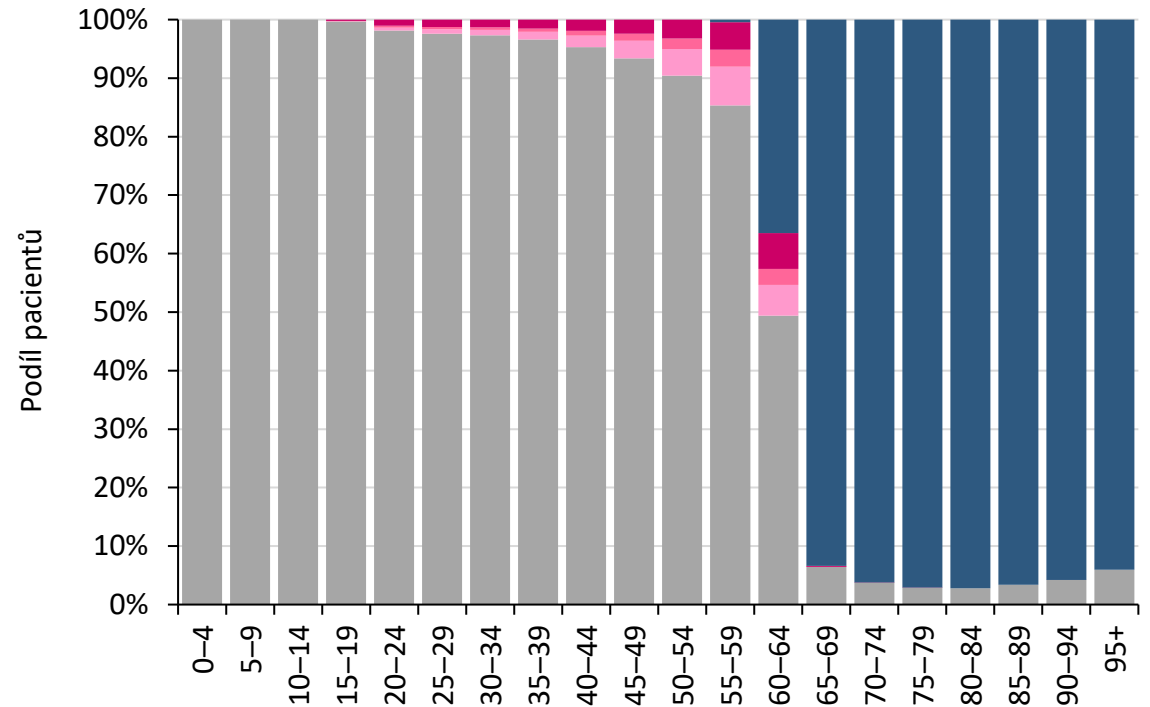
Invalidita pacientů se srdečním selháním ve srovnání s populací ČR

Zdroj: Národní registr hrazených zdravotních služeb (NRHZS), Národní sociální informační systém (NSIS)

Invalidní a starobní důchod pobíraný pacienty se srdečním selháním v roce 2022 dle věku:

Invalidní a starobní důchod v populaci ČR v roce 2022 dle věku:

- Starobní důchod
- Invalidní důchod 3. stupně
- Invalidní důchod 2. stupně
- Invalidní důchod 1. stupně
- Bez invalidního a starobního důchodu

DĚKUJI ZA POZORNOST

**Posílení zdravotní
gramotnosti a prevence**

**Optimalizace
infrastruktury a kapacit**

**Integrovaný
„disease management“**